

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

«Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ-
ΜΙΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ»

Κανελλόπουλος Χρήστος

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου
Πειραιώς ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Ειδίκευσης στην Οικονομική και Επιχειρησιακή Στρατηγική

Πειραιάς, Νοέμβριος 2017

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εγκρίθηκε ομόφωνα από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή που ορίστηκε από τη ΓΣΕΣ του τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς στην υπ' αριθμ. συνεδρίαση του σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Οικονομική και Επιχειρησιακή Στρατηγική.

Τα μέλη της Επιτροπής ήταν:

- Καθηγητής Γιαννέλης Δημήτριος (Επιβλέπων)
- Επίκουρος Καθηγητής Πολέμης Μιχαήλ
- Λέκτορας Κοκορέ Ιωάννα

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς δεν υποδηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.

UNIVERSITY OF PIRAEUS
DEPARTMENT OF ECONOMICS

POSTGRADUATE PROGRAM IN
ECONOMIC AND BUSINESS STRATEGY

“THE EFFECTIVENESS OF THE HELLENIC
COMPETITION COMMISSION
A COMPARATIVE ANALYSIS”

By

Kanellopoulos Christos

Master Thesis submitted to the Department of Economics of the University of Piraeus in
partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Economic and
Business Strategy

Piraeus, November 2017

Στους γονείς μου

Ευχαριστίες

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλους όσους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση της εργασίας αυτής. Πρώτον απ' όλους, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Γιαννέλη Δημήτριο, καθηγητή του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς και επιβλέποντα καθηγητή μου, για τη συνεχή ενθάρρυνση, καθοδήγηση και υποστήριξη του καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας. Ειδικότερα, τον ευχαριστώ γιατί μοιράστηκε μαζί μου τις ερευνητικές του ιδέες, τις γνώσεις και την εμπειρία του πάνω στο πεδίο της έρευνας. Ευχαριστώ επίσης, όλους τους καθηγητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος της Οικονομικής και Επιχειρησιακής Στρατηγικής για τη επιστημονική συμβολή τους κατά τη διάρκεια των δύο ετών του μεταπτυχιακού προγράμματος, καθώς και τα υπόλοιπα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής, κ. Πολέμη Μιχαήλ και κα. Κοκορέ Ιωάννα, οι οποίοι δέχτηκαν να αναλάβουν και να παρακολουθήσουν την Διπλωματική μου εργασία.

Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένεια μου και στους πολύ καλούς φίλους, που ήταν πάντα δίπλα μου και με στήριξαν ηθικά και υλικά καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ-ΜΙΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Σημαντικοί όροι: Επιτροπή Ανταγωνισμού, Νομοθεσία, Συγχωνεύσεις, Συμπράξεις, Δεσπόζουσα Θέση, Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ασφάλεια.

Περίληψη

Η εργασία αυτή μελετά την αποτελεσματικότητα της ελληνικής επιτροπής ανταγωνισμού σε σύγκριση με τις αρχές έξι άλλων κρατών/μελών της Ε.Ε. Αντικείμενο της είναι η εξέταση του επιπέδου του ανταγωνισμού στην Ελλάδα και το πώς αυτό επηρεάζεται από το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο περί ανταγωνισμού και την αποτελεσματικότητα της ελληνικής επιτροπής ανταγωνισμού

Στα πλαίσια του συγκριτικού σκέλους της εργασίας μελετήθηκαν, πλέον της Ελλάδας τα στοιχεία από 6 χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης. Οι χώρες αυτές είναι οι : Αυστρία, Βέλγιο, Ουγγαρία, Πορτογαλία, Σουηδία και Τσεχία. Η επιλογή των χωρών της ανάλυσης έγινε με κριτήριο την πληθυσμιακή τους εγγύτητα. Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν καλύπτουν μια περίοδο από το 2003 μέχρι το 2017.

Από τα συγκριτικά αποτελέσματα της μελέτης πρόκυψε ότι το επίπεδο του ανταγωνισμού στην Ελλάδα δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο κάτι το οποίο μαρτυράτε και από την θέση της χώρας στην παγκόσμια κατάταξη ανταγωνιστικότητας.

Παρά την μάλλον ικανοποιητική στελέχωση (τόσο σε αριθμό όσο και σε επίπεδο στελεχών) της ελληνικής επιτροπής ανταγωνισμού τα αποτελέσματα της δράσης της δεν είναι ικανοποιητικά.

Η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτό δεν οφείλεται στην αδυναμία κατασταλτικής δράσης της επιτροπής. Γνώμη του συγγραφέα είναι ότι χρόνιες παθογένειες της ελληνικής οικονομίας, προστατευτικές διατάξεις, κενά της κείμενης νομοθεσίας και ελλιπής εκπαίδευση/πληροφόρηση, επιχειρήσεων και ιδιωτών, οδηγούν στα αποτελέσματα αυτά.

Η ελληνική επιτροπή ανταγωνισμού από το 2013 φαίνεται να έχει ρίξει το μεγαλύτερο μέρος των προσπαθειών της σε αυτόν ακριβώς τον τομέα. Με παρεμβάσεις στον τομέα της πρόληψης στρέβλωσης του ανταγωνισμού προσπαθεί να μεταβάλει τα δεδομένα και οι προσπάθειες αυτές φαίνεται να αρχίζουν να αποδίδουν.

THE EFFECTIVENESS OF THE HELLENIC COMPETITION COMMISSION - A COMPARATIVE ANALYSIS

Keywords: Competition Commission, Legislation, Mergers, Partnerships, Dominant Position, Organization for Security and Cooperation in Europe.

Abstract

This paper examines the effectiveness of the Greek Competition Commission compared to the principles of six other EU Member States. Its purpose is to examine the level of competition in Greece and how this is influenced by the Greek institutional framework on competition and the effectiveness of the Greek Competition Commission.

Within the comparative part of the thesis, the data from 6 countries of the European Union were studied. These countries are: Austria, Belgium, Hungary, Portugal, Sweden and the Czech Republic. The selection of the countries of analysis was based on their population proximity. The figures used cover a period from 2003 to 2017.

The comparative results of the study showed that the level of competition in Greece is not at a satisfactory level, which is also testified by the country's position in the global ranking of competitiveness.

Despite the rather satisfactory staffing (both in number and at executive level) of the Greek Competition Commission, the results of its action are not satisfactory.

The study concluded that this is not due to the Commission's impossibility of repressive action. The author's opinion is that chronic pathogens of the Greek economy, protective provisions, gaps in existing legislation and inadequate education / information for both businesses and individuals lead to these results.

The Greek Competition Commission from 2013 seems to have put most of its efforts in this area. By intervening in the field of preventing distortion of competition it is trying to change the data and these efforts seem to start to pay off.

Περιεχόμενα

Κατάλογος Διαγραμμάτων.....	xix
Κατάλογος Συντομογραφιών.....	xxiii

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού

1.1	Εισαγωγή.....	1
1.2	Ιστορική Αναδρομή.....	1
1.3	Συγκρότηση Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	2
1.4	Νομικό Καθεστώς των Μελών.....	3
1.5	Οργάνωση και Προσωπικό της Επιτροπής	4
1.6	Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	4
1.7	Έσοδα και Προϋπολογισμός της Επιτροπής.....	6
1.8	Ανακεφαλαίωση.....	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Νομοθετικό Πλαίσιο Ανταγωνισμού

2.1	Εισαγωγή.....	8
2.2	Νομοθετικό Πλαίσιο Ανταγωνισμού στην Ε.Ε.....	9
2.3	Έλεγχος και Παραβιάσεις του Νομοθετικού Πλαισίου στην Ε.Ε.....	9
2.4	Εθνικό Νομοθετικό Πλαίσιο Ανταγωνισμού.....	10
2.4.1	Συμπράξεις.....	10
2.4.2	Κατάχρηση Δεσπόζουσας Θέσης.....	11
2.4.3	Συγκεντρώσεις	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Εθνικές Επιτροπές των 7 Υπό Εξέταση Κρατών/Μελών

3.1	Εισαγωγή.....	13
3.2	Διοικητική Διάρθρωση των Εθνικών Επιτροπών.....	14
3.2.1	Εθνική Επιτροπή Αυστρίας.....	14
3.2.2	Εθνική Επιτροπή Βελγίου.....	15
3.2.3	Εθνική Επιτροπή Δημοκρατίας της Τσεχίας.....	16
3.2.4	Εθνική Επιτροπή Ουγγαρίας.....	17
3.2.5	Εθνική Επιτροπή Πορτογαλίας.....	19
3.2.6	Η Εθνική Επιτροπή Σουηδίας.....	20
3.2.7	Εθνική Επιτροπή Ελλάδας	21
3.3	Συγκριτικά Στατιστικά στοιχεία.....	29
3.3.1	Συγκριτικές Συγκριτικές.....	29
3.3.1.1	Αιτήσεις για Συγκριτικές.....	29
3.3.1.2	Συγκριτικές που Απαγορεύτηκαν	29
3.3.1.3	Συγκριτικές που Εγκρίθηκαν με Διορθώσεις.....	30
3.3.1.4	Χρόνος για Έλεγχο Συγκριτικών.....	31
3.3.2	Καρτέλ.....	31
3.3.2.1	Πρόστιμα σε Καρτέλ.....	31
3.3.2.2	Αιτήσεις για Πρόγραμμα Επιείκειας	32
3.3.2.3	Αιφνιδιαστικοί Έλεγχοι.....	32
3.3.2.4	Διάρκεια Ελέγχου για Καρτέλ.....	33
3.3.3	Δεσπόζουσα Θέση.....	34
3.3.3.1	Έλεγχοι για Δεσπόζουσα Θέση που Ανοίχθηκαν.....	34
3.3.3.2	Έλεγχοι για Δεσπόζουσα Θέση που Έκλεισαν.....	34
3.3.3.3	Διάρκεια Ελέγχου για Δεσπόζουσα Θέση.....	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ανταγωνισμός

4.1	Εισαγωγή.....	37
4.2	Ορισμός και Αποτελέσματα Ανταγωνισμού.....	37
4.3	ΟΟΣΑ.....	38
4.3.1	Παγκόσμια Έκθεση Ανταγωνιστικότητας ΟΟΣΑ.....	39
4.3.2	Οι 12 Πυλώνες.....	39
4.4	Κατάταξη και Βαθμολογία Εξεταζόμενων Χωρών.....	43
4.4.1	Ο 6 ^{ος} Πυλώνας.....	44
4.5	Σύνοψη.....	49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Συμπεράσματα

5.1	Γενικά Συμπεράσματα.....	51
5.2	Συμπεράσματα για την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού.....	55

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	58
--------------------------	-----------

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Αιτήσεις για συγχωνεύσεις.....	28
Διάγραμμα 2: Αιτήσεις για συγχωνεύσεις που απαγορεύτηκαν	26
Διάγραμμα 3: Συγχωνεύσεις που εγκρίθηκαν με ανάληψη δεσμεύσεων.....	30
Διάγραμμα 4: Χρόνος για έλεγχο συγχωνεύσεων.....	31
Διάγραμμα 5: Πρόστιμα σε καρτέλ.....	31
Διάγραμμα 6: Αιτήσεις για πρόγραμμα επιείκειας.....	32
Διάγραμμα 7: Αιφνιδιαστικοί έλεγχοι.....	33
Διάγραμμα 8: Διάρκεια ελέγχων για καρτέλ.....	33
Διάγραμμα 9: Έλεγχοι δεσπόζουσας θέσης που ανοίχθηκαν.....	34
Διάγραμμα 10: Έλεγχοι δεσπόζουσας θέσης που έκλεισαν.....	35
Διάγραμμα 11: Διάρκεια ελέγχων για δεσπόζουσα θέση.....	35
Διάγραμμα 12: Γενική βαθμολογία έκθεσης ΟΟΣΑ.....	44
Διάγραμμα 13: Βαθμολογία στους 6 πυλώνες.....	46
Διάγραμμα 14: Βαθμολογία έντασης τοπικού ανταγωνισμού.....	47
Διάγραμμα 15: Βαθμολογία βάση της έκτασης δεσπόζουσας θέσης.....	48
Διάγραμμα 16: Βαθμολογία αποτελεσματικότητας αντιμονοπωλιακής πολιτικής..	49

Κατάλογος Συντομογραφιών

Δ.Ε.Κ. Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Δ.Ο.Ε. Δείκτης Οικονομικής Ελευθερίας

Ε.Α. Επιτροπή Ανταγωνισμού

ΛΕ.Ε. Λειτουργία της Ένωσης

Ν.Π.Δ.Δ. Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

Σ.Λ.Ε.Ε. Συνθήκη Λειτουργίας Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο.Ο.Σ.Α Οργανισμός Οικονομικής συνεργασίας και Ανάπτυξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1.1 Εισαγωγή

Η προστασία της ανταγωνιστικής δομής της αγοράς και, μέσω αυτής, των καταναλωτών, ειδικά σε περιόδους παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές αποστολές κάθε Αρχής Ανταγωνισμού. Αυτές είναι υποχρεωμένες να διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας και, μέσα από τη δράση τους, να αποτρέπουν την εκδήλωση παραβατικών συμπεριφορών.

Υπό αυτήν την έννοια, η Αρχή Ανταγωνισμού κάθε χώρας υπηρετεί και προασπίζει ευθέως το δημόσιο συμφέρον και διασφαλίζει, με έμμεσο, αλλά όχι πάντοτε εμφανή τρόπο, τα συμφέροντα των καταναλωτών, τόσο σε θέματα τιμών όσο και σε θέματα ποιότητας και ποικιλίας των αγαθών και υπηρεσιών.

1.2 Ιστορική Αναδρομή

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού ιδρύεται με το ν. 703/1977. Σήμερα μετά από διαδοχικές τροποποιήσεις του νομικού της καθεστώτος, ιδίως από τους ν. 2296/1995, 2837/2000, 3373/2009, 3784/2009 και 3959/2011, η επιτροπή χαρακτηρίζεται ως ανεξάρτητη αρχή με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Τα μέλη της απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δεσμεύονται μόνον από τον νόμο και τη συνείδησή τους.

Ο αρχικός νόμος για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού είναι ο ν. 703/1977 με τον τίτλο: «Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», ο οποίος θεσπίστηκε λίγο πριν την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα με βάση το ευρωπαϊκό πρότυπο. Για την ορθή εφαρμογή του δημιουργήθηκε η υπηρεσία ανταγωνισμού ως ανεξάρτητη υπηρεσία του υπουργείου εμπορίου, η οποία και ήταν αρμόδια να διενεργεί έρευνες, να συγκεντρώνει στοιχεία και να επιβλέπει την εκτέλεση των αποφάσεων της επιτροπής ανταγωνισμού, να βεβαιώνει τα σχετικά πρόστιμα, και να ενημερώνει την εισαγγελική αρχή σε περίπτωση αναζήτησης ποινικών ευθυνών. Είχε

δηλαδή σημαντικότερες εξουσίες. Αποφασιστική αρμοδιότητα είχε η επιτροπή προστασίας ανταγωνισμού, η οποία με βάση τα στοιχεία, που συγκέντρωνε η υπηρεσία ανταγωνισμού, έπρεπε να κρίνει αν υπήρχε περίπτωση παράβασης του ν. 703/77. Οι αποφάσεις της επέκειντο σε δικαστικό έλεγχο ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

Με το ν. 1232/82 η επιτροπή προστασίας ανταγωνισμού καταργήθηκε και στη θέση της δημιουργήθηκε η επιτροπή ανταγωνισμού. Οι αρμοδιότητες της επιτροπής περιήλθαν στον τότε υπουργό εμπορίου, ο οποίος τις ασκούσε πλέον χωρίς την τήρηση των διαδικασιών του ν. 703/77 και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής, η οποία περιορίστηκε σε γνωμοδοτικές αρμοδιότητες.

Ακολούθησε ο ν. 1934/91, με τον οποίο επανήλθαν οι αποφασιστικές αρμοδιότητες στην επιτροπή ανταγωνισμού, αλλά διατηρήθηκε η διεύθυνση αγοράς – ανταγωνισμού, ως όργανο με πρωτοβουλία ελέγχου των παραβάσεων του ν. 703/77. Επίσης, καθιερώθηκε ως ένδικο βοήθημα κατά των πράξεων της επιτροπής η προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Με το ν. 2296/95 επήλθαν σημαντικότερες αλλαγές αναφορικά με τα όργανα ελέγχου της εφαρμογής του ν. 703/77. Έτσι, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαμορφώθηκε ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, ώστε να έχει τη συνολική ευθύνη για την τήρηση των διατάξεων του ν. 703/77.

Ακολούθησαν οι Νόμοι 2741/99, 2837/00, 3337/05 και ο ν. 3784/2009 με τους οποίους επήλθαν αλλαγές στο ν. 703/77. Αξίζει να αναφερθεί ότι με το ν. 3337/05 προσδόθηκε στην επιτροπή νομική προσωπικότητα και η ικανότητα του παρίσταται ενώπιον Δικαστηρίων.

Ο νόμος 3959/2011 επέφερε σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση της επιτροπής αλλά και τις αρμοδιότητες της, τις οποίες θα αναφέρουμε κατωτέρω.

1.3 Συγκρότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συγκροτείται από οκτώ τακτικά μέλη, τα οποία είναι: ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τέσσερις Εισηγητές και απαρτίζεται από πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και

την επαγγελματική τους ικανότητα στο νομικό και στον οικονομικό τομέα, ιδίως σε θέματα ελεύθερου ανταγωνισμού.

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και οι Εισηγητές είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και τελούν, κατά το χρόνο που κατέχουν τη θέση τους, σε αναστολή της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

Επιπλέον των τακτικών μελών ορίζονται και δύο αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη τα οποία πρέπει να έχουν τα ίδια προσόντα με τα τακτικά μέλη και τα οποία αναπληρώνουν τακτικό μέλος, εκτός του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Εισηγητών, εάν αυτό απουσιάζει.

1.4 Το Νομικό Καθεστώς των Μελών

Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού επιλέγονται από τη Βουλή και διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Τα λοιπά μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού επιλέγονται και διορίζονται από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής.

Η θητεία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η διαδικασία διορισμού των μελών της Επιτροπής κινείται κάθε φορά δύο μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των προηγούμενων μελών.

Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη της Επιτροπής, δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιοδήποτε δημόσιο λειτουργήμα ή κάθε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, που δεν συμβιβάζονται με την ιδιότητα και τα καθήκοντα του μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι αναπληρωτές τους έχουν υποχρέωση τήρησης της εμπιστευτικότητας και της εχεμύθειας.

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν επιτρέπεται, μετά τη λήξη της θητείας τους, με οποιονδήποτε τρόπο, να παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρία ή επιχείρηση επί των υποθέσεων εκείνων τις οποίες οι ίδιοι χειρίστηκαν ή επί των οποίων είχαν συμμετάσχει στη λήψη απόφασης κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής

Ανταγωνισμού δεν επιτρέπεται, για τρία έτη μετά τη λήξη της θητείας τους να αναλαμβάνουν την υπεράσπιση υποθέσεων ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή την προσφυγή ενώπιον των δικαστηρίων κατά αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

1.5 Οργάνωση Και Προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Με το νόμο 3959/2011 στην Επιτροπή Ανταγωνισμού συνιστάται Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού. Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού αποτελείται από τέσσερις Διευθύνσεις:

- μία Διεύθυνση Νομικής Τεκμηρίωσης,
- δύο Διευθύνσεις Οικονομικής Τεκμηρίωσης
- μία Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης,
- καθώς και ένα αυτοτελές Τμήμα Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Ο Γενικός Διευθυντής συντονίζει τη λειτουργία των διευθύνσεων και επιλέγεται ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης. Ο Γενικός Διευθυντής διορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με τετραετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία μόνο φορά.

Ο συνολικός αριθμός των θέσεων του προσωπικού ορίζεται στις διακόσιες και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τις διακόσιες πενήντα. Η επιτροπή ανταγωνισμού μπορεί να συμβουλευέται ειδικούς και εμπειρογνώμονες για ιδιαίτερα θέματα και προβλήματα, εφόσον το κρίνει αναγκαίο. Στην επιτροπή ανταγωνισμού μπορούν να απασχολούνται για περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες νέοι επιστήμονες, προκειμένου να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στον τομέα του ελεύθερου ανταγωνισμού.

1.6 Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Γενικά, η ευθύνη για την εφαρμογή του νόμου 3959/11 ανήκει στην Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία είναι επίσης η Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού για την εφαρμογή των αντίστοιχων κοινοτικών διατάξεων (άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ).

Ωστόσο, σύμφωνα με το κοινό πλαίσιο της ΕΕ για την απελευθέρωση στους τομείς των τηλεπικοινωνιών, των ταχυδρομικών υπηρεσιών και της ενέργειας όπως εφαρμόζονται στην Ελλάδα, υπάρχουν ξεχωριστές εθνικές ρυθμιστικές αρχές για τους τομείς αυτούς, δηλαδή την Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και την Ρυθμιστική Αρχή ενέργειας.

Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων του νόμου 3959/2011 και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ιδίως, η Επιτροπή Ανταγωνισμού:

α) Διαπιστώνει αν υφίσταται παράβαση των άρθρων 1 και 2 του νόμου 3959/2011 περί ανταγωνισμού και των άρθρων 101 και 102 της συνθήκης για τη λειτουργία της ευρωπαϊκής ένωσης.

β) Εγκρίνει ή απαγορεύει, την πραγματοποίηση συγκέντρωσης επιχειρήσεων που γνωστοποιείται σε αυτή. Σε περίπτωση που η συγκέντρωση έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου ή των σχετικών αποφάσεων της επιτροπής ανταγωνισμού, μπορεί να λάβει μέτρα.

γ) Λαμβάνει κάθε απολύτως αναγκαίο μέτρο που αποσκοπεί στη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

δ) Απειλεί ή και επιβάλλει τα πρόστιμα και άλλες κυρώσεις.

ε) Συλλέγει, επεξεργάζεται και αξιολογεί, τηρώντας το καθήκον της εχεμύθειας, τα αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής της στοιχεία και πληροφορίες.

στ) Να υποβάλει παρατηρήσεις, για θέματα εφαρμογής του ν. 3959/2011, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης ΣΛΕ.

ζ) Διατυπώνει γνώμη επί θεμάτων ανταγωνισμού.

1.7 Έσοδα και Προϋπολογισμός της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Στις ανώνυμες εταιρίες που ιδρύονται ή αυξάνουν το μετοχικό τους κεφάλαιο επιβάλλεται τέλος ύψους ένα τοις χιλίσις (1%), υπολογιζόμενο επί του μετοχικού κεφαλαίου υπέρ της επιτροπής ανταγωνισμού. Τα έσοδα αυτά εισπράττονται στο όνομα και για λογαριασμό της επιτροπής ανταγωνισμού και κατατίθενται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, τη διαχείριση του οποίου έχει η επιτροπή ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο ορκωτούς λογιστές. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού υπόκειται στον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

1.8 Ανακεφαλαίωση

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) εγγυάται την εφαρμογή του εθνικού και ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού προς όφελος της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Είναι Ανεξάρτητη Αρχή με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα εφαρμογής του ν. 3959/2011 «Προστασία του Ελεύθερου Ανταγωνισμού», όπως ισχύει, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Απώτερος στόχος της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι η διατήρηση ή αποκατάσταση της υγιούς ανταγωνιστικής δομής της αγοράς. Για την εκπλήρωση του στόχου αυτού, η Επιτροπή εντοπίζει και τιμωρεί τις πρακτικές από μέρους των επιχειρήσεων που περιορίζουν ή νοθεύουν τον ανταγωνισμό και μεριμνά για την άρση των φραγμών εισόδου στην αγορά, καθιστώντας την ελεύθερη και ανοικτή για όλες τις επιχειρήσεις.

Μέσω του υγιούς ανταγωνισμού, επέρχεται αύξηση της αποτελεσματικότητας, της παραγωγικότητας, των επενδύσεων, της έρευνας και ανάπτυξης και της καινοτομίας. Ως συνέπεια, επιτυγχάνεται μείωση των τιμών, βελτίωση της ποιότητας και του εύρους των παρεχομένων προϊόντων και υπηρεσιών, με επακόλουθα αφενός μεν τη διεύρυνση των επιλογών για τους καταναλωτές και την αύξηση της αγοραστικής τους

δύναμης, αφετέρου δε την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνικής ευημερίας εν γένει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

2.1 Εισαγωγή

Το δίκαιο του ανταγωνισμού είναι το σύνολο κανόνων που προσπαθεί να προστατεύσει τον ανταγωνισμό από στρεβλώσεις και περιορισμούς που του επιφέρουν πρακτικές επιχειρήσεων. Σε ορισμένες χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, διακρίνεται σε δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού και δίκαιο ελεύθερου ανταγωνισμού.

Το Δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού απαγορεύει πρακτικές των επιχειρήσεων που αντίκεινται στα χρηστά ήθη. Οι επιχειρήσεις επιτρέπεται να ανταγωνίζονται, με σκοπό να διευρύνουν την πελατεία τους και να αυξάνουν το κέρδος τους, υπάρχουν όμως όρια, πέρα από τα οποία ο ανταγωνισμός δεν είναι επιθυμητός. Το δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού προστατεύει τον ανταγωνισμό ως θεσμό, τους ανταγωνιστές, αλλά και τον καταναλωτή. Κύριο πεδίο εφαρμογής του είναι η παραπλάνηση του καταναλωτή, η οποία στην ουσία του στερεί την ελευθερία επιλογής, αφού δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει σωστά την προσφορά των πωλητών. Η παραπλάνηση του καταναλωτή μπορεί να γίνει με απατηλές «προσφορές», με παραπλανητική διαφήμιση ή με απομίμηση προϊόντων ανταγωνιστών.

Το Δίκαιο κατά των περιορισμών του Ανταγωνισμού προστατεύει τον ανταγωνισμό από περιορισμούς που του επιβάλλουν οι ίδιες οι επιχειρήσεις. Βασική αρχή του είναι ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων είναι η επιθυμητή κατάσταση στην αγορά και ότι πολλές φορές οι ίδιες οι επιχειρήσεις τον περιορίζουν με συμφωνίες ή με μονομερείς πρακτικές. Σε αυτές τις περιπτώσεις παρεμβαίνει ο νόμος απαγορεύοντας αυτές τις πρακτικές για να επαναφέρει συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά. Οι στόχοι του δικαίου κατά των περιορισμών του Ανταγωνισμού καθορίζονται από την εκάστοτε Πολιτική του Ανταγωνισμού που ακολουθούν οι αρχές που το εφαρμόζουν.

2.2 Νομοθετικό πλαίσιο του Ανταγωνισμού εντός της Ε.Ε

Ο ευρωπαϊκός νόμος ανταγωνισμού προωθεί τη διατήρηση του ανταγωνισμού εντός της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, ρυθμίζοντας τις αντιανταγωνιστικές συμπεριφορές των εταιρειών ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν δημιουργούν καρτέλ και μονοπώλια που θα βλάψουν τα συμφέροντα της κοινωνίας.

Το ευρωπαϊκό δίκαιο του ανταγωνισμού προέρχεται σήμερα κυρίως από τα άρθρα 101 έως 109 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), καθώς και από μια σειρά κανονισμών και οδηγιών. Τέσσερις κύριοι τομείς πολιτικής περιλαμβάνουν:

- Τις συμπράξεις ή τον έλεγχο της συμπαιγνίας και άλλων αντιανταγωνιστικών πρακτικών, βάσει του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ.
- Δεσπόζουσα θέση στην αγορά ή πρόληψη της κατάχρησης των δεσποζουσών θέσεων των επιχειρήσεων βάσει του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ.
- Συγχωνεύσεις, έλεγχος των προτεινόμενων συγχωνεύσεων, εξαγορών και κοινοπραξιών, στις οποίες συμμετέχουν εταιρείες που έχουν ορισμένο κύκλο εργασιών στην ΕΕ, σύμφωνα με τον νόμο περί συγχωνεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Κρατικές ενισχύσεις, έλεγχος των άμεσων και έμμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις επιχειρήσεις.

Με τον κανονισμό 1/2003 υποχρεώθηκαν τα κράτη μέλη να επιβάλουν τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ στο σύνολο τους. Οι σημαντικότερες νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό 1/2003 για όλα τα κράτη μέλη είναι η υποχρέωση των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και των εθνικών δικαστηρίων να εφαρμόσουν τα άρθρα 101 και 102.

2.3 Έλεγχος και παραβάσεις του πλαισίου Ανταγωνισμού στην Ε.Ε

Η εντολή εντοπισμού και τιμωρίας των παραβατών του δικαίου του ανταγωνισμού ανατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την υποχρέωση να διασφαλίζει την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ και να διερευνά εικαζόμενες παραβάσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι εθνικές αρχές

ανταγωνισμού διαθέτουν ευρείες εξουσίες έρευνας συμπεριλαμβανομένης της περιβόητης εξουσίας να πραγματοποιούν επιδρομές στις εγκαταστάσεις υπόπτων επιχειρήσεων και ιδιωτικών κατοικιών και οχημάτων.

Η αποκέντρωση της επιβολής του νόμου στον τομέα του ανταγωνισμού στην Ευρώπη έχει μετασηματίσει το εθνικό δίκαιο ανταγωνισμού και τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού, ενώ η ευρωπαϊκή επιτροπή καθίσταται ουσιαστικά επικεφαλής ενός δικτύου αρχών.

2.4 Εθνικό Νομοθετικό Πλαίσιο Ανταγωνισμού (ν.3959/2011)

2.4.1 Απαγορευμένες συμπτώξεις

Απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού και ιδίως εκείνες αποσκοπούν:

- α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ,
- β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης και των επενδύσεων,
- γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού,
- δ) στην εφαρμογή στο εμπόριο άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, ιδίως στην αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης η αγοράς
- ε) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή, πρόσθετων παροχών, οι οποίες σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

Συμφωνίες και αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις παραπάνω περιπτώσεις είναι αυτοδικαίως άκυρες.

Συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές, δεν απαγορεύονται, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

- α) συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου,
- β) εξασφαλίζουν συγχρόνως στους καταναλωτές εύλογο τμήμα από το όφελος που προκύπτει,
- γ) δεν επιβάλλουν στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών
- δ) δεν παρέχουν τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της σχετικής αγοράς.

2.4.2 Καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης

Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της αγοράς.

Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση μπορεί να συνίσταται:

- α) στην επιβολή μη εύλογων τιμών αγοράς ή πωλήσεως,
- β) στον περιορισμό της παραγωγής, της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης με ζημία των καταναλωτών,
- γ) στην εφαρμογή άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, ιδίως στην αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, με αποτέλεσμα να περιέρχονται ορισμένες επιχειρήσεις σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,
- δ) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή πρόσθετων παροχών, οι οποίες δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

2.4.3 Συγκέντρωση επιχειρήσεων

Συγκέντρωση θεωρείται ότι υπάρχει όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από:

- α) τη συγχώνευση με οποιονδήποτε τρόπο δύο ή περισσότερων ανεξάρτητων επιχειρήσεων

ή

β) την απόκτηση από πρόσωπα που ελέγχουν τουλάχιστον μία επιχείρηση, του ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα άλλων επιχειρήσεων.

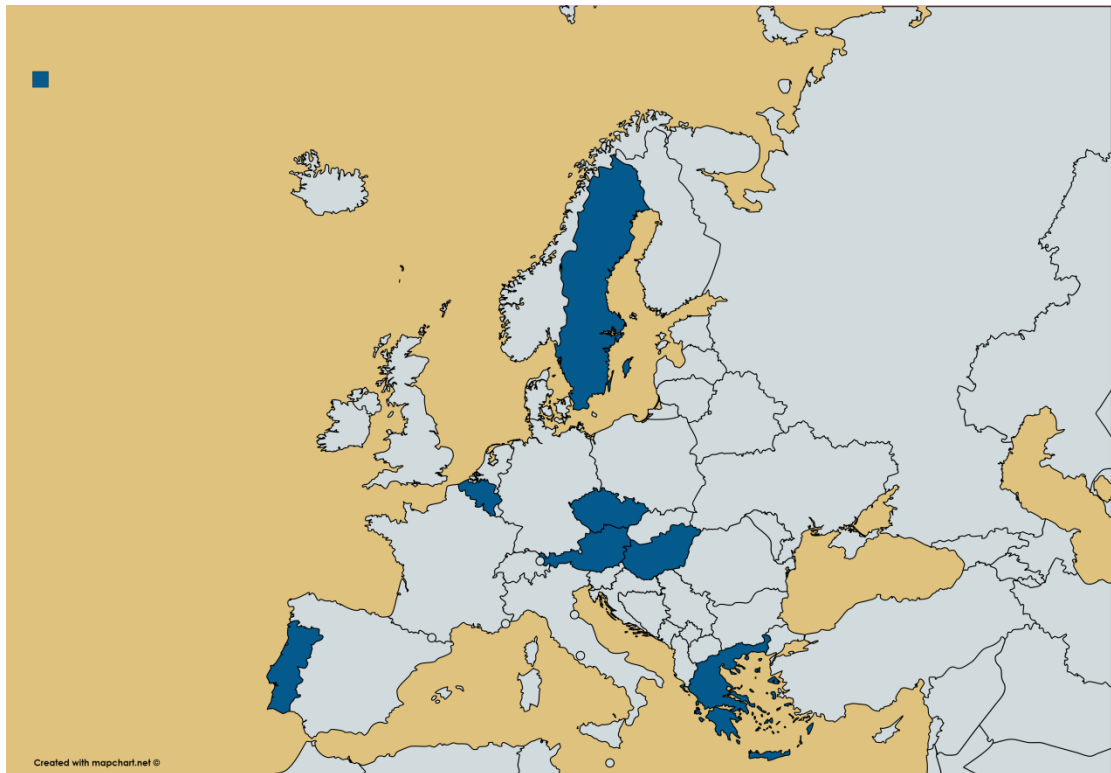
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΩΝ 7 ΜΕΛΩΝ

3.1 Εισαγωγή

Για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας επιλέξαμε να μελετήσουμε τις αρμόδιες αρχές προάσπισης και επιβολής ανταγωνισμού της Ελλάδας και 6 ακόμα κρατών της ΕΕ. Η επιλογή των 6 επιπλέον κρατών έγινε με κριτήριο τον πληθυσμό τους για να είναι το δυνατόν ευκολότερο η εξαγωγή συμπερασμάτων και οι συγκρίσεις.

Οι χώρες που περιλαμβάνονται στη μελέτη είναι οι Ελλάδα, Βέλγιο, Τσεχία, Πορτογαλία, Σουηδία, Ουγγαρία και Αυστρία.

3.2 Διάρθρωση και Νομοθετικό Πλαίσιο των 7 Εθνικών Ε.Α

3.2.1 Αυστρία:

Κανονιστική ρύθμιση

Η αυστριακή επιτροπή ανταγωνισμού υπάγεται στο υπουργείο οικονομικών, οικογένειας και νεολαίας. Απολαμβάνει διοικητική ελευθερία και ενεργεί ως ανεξάρτητη αρχή.

Η επιτροπή μπορεί μόνο να ερευνά μια υπόθεση αλλά δεν μπορεί να επιβάλει πρόστιμα από μόνη της. Το αυστριακό σύστημα προβλέπει ότι ένα εξειδικευμένο δικαστήριο επιβάλει πρόστιμα κατόπιν αίτησης από την επιτροπή.

Οι συγχωνεύσεις κοινοποιούνται στην επιτροπή ανταγωνισμού και εξετάζονται στην πρώτη φάση από αυτή και το εξειδικευμένο δικαστήριο. Στις περιπτώσεις συγκεντρώσεων, τα επίσημα μέρη έχουν το δικαίωμα να κινήσουν τις διαδικασίες για τη διεξοδική εξέταση των υποθέσεων συγκέντρωσης (φάση II) ενώπιον του δικαστηρίου των καρτέλ, το οποίο είναι το μοναδικό όργανο λήψης αποφάσεων.

Επίσης, στο πλαίσιο των αντιμονοπωλιακών διαδικασιών, τα επίσημα μέρη δεν έχουν εξουσία λήψης αποφάσεων, αλλά έχουν την εξουσία να διερευνούν υποθέσεις που μπορούν να παρουσιαστούν ενώπιον του δικαστηρίου του καρτέλ. Ωστόσο, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να προτείνουν μέτρα στα επίσημα μέρη για να τα πείσουν να μην κινήσουν διαδικασία στο δικαστήριο του καρτέλ είτε υπερασπιστούν τους εαυτούς τους ενώπιον του δικαστηρίου του καρτέλ. Αυτά τα διορθωτικά μέτρα είναι δεσμευτικά για τα μέρη και η μη συμμόρφωση οδηγεί σε πρόστιμα. Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου Καρτέλ μπορούν να προσβληθούν στο ανώτατο δικαστήριο καρτέλ.

Προϋπολογισμός και μέγεθος

-Συνολικός Προϋπολογισμός: 2,8 εκατομμύρια ευρώ

- Συνολικό Προσωπικό: 37

Διερευνητικές εξουσίες

Η επιτροπή προΐσταται σε οποιαδήποτε έρευνα σχετική με τον αυστριακό νόμο περί ανταγωνισμού.. Έχει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει έρευνες και στις επιχειρήσεις και στους χώρους των υπαλλήλων τους. Μπορεί επίσης να ζητήσει πληροφορίες από επιχειρήσεις και να ξεκινήσει τομεακές έρευνες.

Πρόστιμα

Η ίδια η επιτροπή δεν έχει εξουσία να επιβάλλει πρόστιμα. Μπορεί υποβάλλει μόνο αίτηση ενώπιον του δικαστηρίου των καρτέλ και το δικαστήριο επιβάλλει το πρόστιμο. Το πρόστιμο περιορίζεται στο 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών

Πρόγραμμα επιείκειας

Η επιτροπή διαθέτει πρόγραμμα επιείκειας . Αυτό το πρόγραμμα διαμορφώθηκε μετά το πρόγραμμα επιείκειας του ECN, αλλά επιτρέπει επίσης στην επιτροπή να είναι επιεικής όσον αφορά τους εθνικούς περιορισμούς.

Νομοθετικό πλαίσιο για τον ανταγωνισμό

Μετά τη σημαντική μεταρρύθμιση του αυστριακού νόμου περί ανταγωνισμού και του νόμου περί καρτέλ (2012) πραγματοποιήθηκαν περαιτέρω μεταρρυθμίσεις. Η Ευρωπαϊκή οδηγία για τις αγωγές αποζημίωσης λόγω παραβιάσεων μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο με τροποποιήσεις του νόμου περί ανταγωνισμού και του νόμου περί καρτέλ. Στόχος είναι η διευκόλυνση του ιδιωτικού τομέα στην επιβολή απαιτήσεων αποζημίωσης από ζημίες που προκαλούνται από τις παραβιάσεις του δικαίου ανταγωνισμού.

Αλλαγές προέκυψαν και με τον νόμο του 2017, όπως αυτές που αφορούν την αναστολή των προθεσμιών παραγραφής, τις αρμοδιότητες της Εθνικής Ανταγωνιστικής Αρχής (σχετικά με αποθηκευμένα ηλεκτρονικά δεδομένα), τους κανόνες του βάρους της απόδειξης, τα μέτρα για την ενίσχυση της διαφάνειας των αποφάσεων.

Μια πρόσθετη δοκιμή στον έλεγχο των συγκεντρώσεων εισάγεται το 2017. Εάν η αξία μιας συναλλαγής υπερβαίνει τα 200 εκατ. ευρώ, απαιτείται έλεγχος των συγκεντρώσεων, εάν οι συμμετέχουσες εταιρείες είχαν παγκόσμιο κύκλο εργασιών άνω των 300 εκατομμυρίων ευρώ από πωλήσεις στο φορολογικό έτος πριν από τη συγχώνευση και οι συμμετέχουσες εταιρείες είχαν κύκλο εργασιών άνω των 15 εκ. ευρώ σε εθνικό επίπεδο από πωλήσεις κατά τη χρήση πριν από τη συγχώνευση.

3.2.2 Βέλγιο

Κανονιστική ρύθμιση

Σύμφωνα με τον βελγικό νόμο περί ανταγωνισμού του 2013, η βελγική αρχή ανταγωνισμού (BCA) είναι μια αυτόνομη νομική οντότητα, την οποία διαχειρίζεται ένα διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από τον Προέδρου της Αρχής Ανταγωνισμού, τον Γενικό Εισαγγελέα, τον Οικονομικού Διευθυντή και τον Νομικό Σύμβουλο. Η αρχή διαιρείται σε μονάδα έρευνας και σε μονάδα λήψης αποφάσεων.

Προϋπολογισμός και μέγεθος

-Συνολικός Προϋπολογισμός: 8,9 εκατ. Ευρώ

- Συνολικό Προσωπικό: 41

Διερευνητικές εξουσίες

Η αρχή μπορεί να επιθεωρήσει τόσο τους χώρους των επιχειρήσεων όσο και κατοικίες. Ωστόσο, κάθε επιθεώρηση απαιτεί ένταλμα από τον Εισαγγελέα και προηγούμενη έγκριση από ανεξάρτητο δικαστή. Η αρχή μπορεί επίσης να ζητήσει πληροφορίες και να ξεκινήσει τομεακές έρευνες.

Πρόστιμα

Για παραβιάσεις του άρθρου. 101 και 102 της ΣΛΕΕ, η αρχή μπορεί να επιβάλει πρόστιμο έως 10% του κύκλου εργασιών της επιχείρησης. Σε ιδιώτες μπορούν να επιβληθούν πρόστιμα μέχρι 10.000 ευρώ για διαπραγμάτευση στο όνομα και για λογαριασμό μιας επιχείρησης με τους ανταγωνιστές της για να αποφασίσουν τον καθορισμό των τιμών, τον περιορισμό της παραγωγής και την κατανομή της αγοράς. Το 2014, η αρχή υιοθέτησε νέο πρόγραμμα προστίμων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της επιτροπής. Η κύρια αλλαγή αφορά την μεγαλύτερη έμφαση στη διάρκεια της παράβασης για το ύψος του προστίμου.

Πρόγραμμα επιείκειας

Ο βελγικός νόμος περί ανταγωνισμού προβλέπει πρόγραμμα επιείκειας . Βασίζεται στο πρότυπο πρόγραμμα επιείκειας που αναπτύχθηκε από το ευρωπαϊκό δίκτυο ανταγωνισμού. Το πρόγραμμα της αρχής διαφέρει από το πρόγραμμα της Επιτροπής όσον αφορά το εύρος της ζώνης για τις μειώσεις των προστίμων. Ο δεύτερος αιτών μπορεί να τύχει μειώσεως κατά 30 έως 50%, ο τρίτος 20-40% και κάθε επόμενος υποψήφιος μπορεί να τύχει μειώσεως μεταξύ 10 και 30% .

3.2.3Δημοκρατία της Τσεχίας

Κανονιστική ρύθμιση

Η τσεχική αρχή ανταγωνισμού είναι ανεξάρτητο κυβερνητικό όργανο που αναφέρεται στο Κοινοβούλιο της Τσεχίας. Προΐσταται ο πρόεδρος, ο οποίος αποφασίζει επίσης για τις προσφυγές κατά των αποφάσεων της αρχής. Η απόφαση του προέδρου μπορεί να αμφισβητηθεί ενώπιον δικαστηρίου, η απόφαση του οποίου είναι επίσης εφέσιμη.

Προϋπολογισμός και μέγεθος

-Συνολικός Προϋπολογισμός: 8,8 εκατ. Ευρώ

- Συνολικό Προσωπικό: 60

Διερευνητικές εξουσίες

Όλες οι επιχειρήσεις και τα άτομα είναι υποχρεωμένα να παρέχουν τη συνεργασία τους στην αρχή. Σε γενικές γραμμές, οι εξουσίες έρευνας της Αρχής είναι παρόμοιες με εκείνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Αρχή μπορεί να επιθεωρήσει εμπορικούς χώρους χωρίς δικαστική απόφαση, αλλά μπορεί να επιθεωρήσει τις κατοικίες των εργαζομένων μόνο με προηγούμενη δικαστική απόφαση. Η αρχή μπορεί επίσης να ζητήσει πληροφορίες και να ξεκινήσει έρευνες σε επίπεδο τομέα.

Πρόστιμα

Η τσεχική νομοθεσία για την προστασία του ανταγωνισμού εξουσιοδοτεί την αρχή να επιβάλλει πρόστιμα. Τα πρόστιμα μπορούν να ανέλθουν μέχρι το 10% του ετήσιου καθαρού κύκλου εργασιών κατά την τελευταία πλήρη οικονομική περίοδο. Η αρχή έχει επίσης εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για την επιβολή προστίμων. Τα βασικά ποσά είναι 3% του καθαρού κύκλου εργασιών για πολύ σοβαρές παραβάσεις, 1% για σοβαρές παραβιάσεις και 0,5% για λιγότερο σοβαρές παραβιάσεις. Στην πράξη, τα πρόστιμα επιβάλλονται συνήθως στο κατώτερο όριο, σπανίως δε υπερβαίνουν το 1% του κύκλου εργασιών σε μεγάλους ανταγωνιστές.

Πρόγραμμα επιείκειας

Η τσεχική αρχή ανταγωνισμού εφαρμόζει πρόγραμμα επιείκειας σύμφωνα με τις οδηγίες της ευρωπαϊκή επιτροπής.

3.2.4 Ουγγαρία

Κανονιστική ρύθμιση

Η ουγγρική αρχή ανταγωνισμού (GVH) είναι κρατική διοικητική αρχή που ελέγχεται από το ουγγρικό κοινοβούλιο . Η GVH διοικείται από τον πρόεδρο και δύο αντιπροέδρους. Ο Πρόεδρος διορίζεται από τον Πρόεδρο της Ουγγαρίας μαζί με την υποψηφιότητα του Πρωθυπουργού για περίοδο έξι ετών.

Προϋπολογισμός και μέγεθος

-Συνολικός Προϋπολογισμός: 7,62 εκατ. Ευρώ

- Συνολικό Προσωπικό: 125

Διερευνητικές εξουσίες

Η GVH έχει το δικαίωμα να διατάξει έρευνα σε σχέση με οποιαδήποτε εικαζόμενη παράνομη δραστηριότητα ή συμπεριφορά που εμπίπτει στη δικαιοδοσία της. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, ο ερευνητής συντάσσει έκθεση, και την αποστέλλει μαζί με τα σχετικά έγγραφα στο Συμβούλιο Ανταγωνισμού. Επιπλέον, η GVH μπορεί να διενεργεί επιθεωρήσεις, να επιθεωρεί την ιδιοκτησία των εργαζομένων και έχει το δικαίωμα να ζητήσει πληροφορίες σε διαδικασίες σύμπραξης και το δικαίωμα να διεξάγει τομεακές έρευνες.

Πρόστιμα

Η GVH δικαιούται να επιβάλει πρόστιμο καθώς και διοικητική ποινή. Μπορούν να επιβληθούν πρόστιμα σε επιχειρήσεις καθώς και σε ιδιώτες. Η GVH μαζί με τον πρόεδρο του Συμβουλίου Ανταγωνισμού δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις μεθόδους προσδιορισμού των προστίμων σε διαφορετικά είδη παραβάσεων. Το μέγιστο ποσό του προστίμου ανέρχεται στο 10% των καθαρών εσόδων από τις πωλήσεις της επιχείρησης για το οικονομικό έτος που προηγείται. Το πρόστιμο καθορίζεται βάση των περιστάσεων, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, το πλεονέκτημα που αποκτήθηκε από τη συμπεριφορά αυτή, τη θέση στην αγορά των παραβατών, τη συνεργασία στην έρευνα, την επανάληψη και τη συχνότητα εμφάνισης της παράβασης. Η βαρύτητα της παραβίασης θα καθοριστεί με βάση το βαθμό παρεμπόδισης του ανταγωνισμού και το εύρος και την έκταση της παραβίασης στα συμφέροντα των εμπορικών μερών. Το ελάχιστο ποσό είναι HUF 200.000 (650 ευρώ) για τις επιχειρήσεις, και 50.000 HUF (150 ευρώ) για φυσικά πρόσωπα που δεν αναγνωρίζονται ως επιχειρηματικές οντότητες και το μέγιστο ύψος τους είναι, όσον αφορά τις εταιρίες - 1% των καθαρών πωλήσεων του οικονομικού έτους και 500.000 HUF (1.500 ευρώ) για φυσικό πρόσωπα.

Πρόγραμμα επιείκειας

Πλήρης ασυλία είναι διαθέσιμη στο πλαίσιο του προγράμματος συνεργασίας σχετικά με συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές σχετικά με τον καθορισμό των τιμών αγοράς / πώλησης, τη διαίρεση της αγοράς και τη θέσπιση ποσοστώσεων παραγωγής ή πωλήσεων και τη συμμετοχή τους σε αυτές. Απαλλαγή από το πρόστιμο χορηγείται στην επιχείρηση που υποβάλλει για πρώτη φορά αίτηση και παρέχει κάθε αποδεικτικό στοιχείο. Μειωμένα πρόστιμα: Μετά από σχετικό αίτημα, το αρμόδιο συμβούλιο ανταγωνισμού μειώνει το πρόστιμο αν δεν μπορεί να χορηγηθεί απαλλαγή και η εν λόγω επιχείρηση προμηθεύει στη GVH κάθε αποδεικτικό στοιχείο σχετικά με παράβαση που αναγνωρίζεται ως πιο πολύτιμη από οποιαδήποτε άλλη απόδειξη που διαθέτει η GVH . Ο συντελεστής μείωσης του προστίμου κυμαίνεται μεταξύ 30 και 50% για την επιχείρηση που είναι η πρώτη που πληρεί την προϋπόθεση που

ορίζεται στην ανωτέρω διάταξη, μεταξύ 20 και 30%, δεδομένου ότι η επιχείρηση είναι η δεύτερη επιχείρηση που πληροί την προϋπόθεση της προαναφερθείσας διάταξης και έως 20% όσον αφορά την τρίτη επιχείρηση.

3.2.5 Πορτογαλία

Κανονιστική ρύθμιση

Η πορτογαλική αρχή ανταγωνισμού (PCA) είναι μια δημόσια οντότητα με τη φύση ενός ανεξάρτητου διοικητικού οργάνου. Έχει νόμιμη ανεξαρτησία και απολαμβάνει διοικητικής, οικονομικής και διαχειριστικής αυτονομίας.

Προϋπολογισμός και μέγεθος

-Συνολικός Προϋπολογισμός: 8,18 εκατ. Ευρώ

- Συνολικό Προσωπικό: 69

Διερευνητικές εξουσίες

Η "μονάδα κατά του καρτέλ" της πορτογαλικής αρχής έχει τις ακόλουθες ερευνητικές αρμοδιότητες:

- να διατάξει την προσκόμιση συγκεκριμένων εγγράφων ή πληροφοριών και να απαιτήσει εξηγήσεις

- να πραγματοποιεί ανακρίσεις σε εμπλεκόμενα άτομα

- να πραγματοποιεί αιφνιδιαστική έρευνα επιχειρηματικών και οικιστικών εγκαταστάσεων ·

Μπορεί επίσης να ξεκινήσει μια τομεακή έρευνα..

Πρόστιμα

Τα καρτέλ θεωρούνται διοικητικά αδικήματα και όχι ποινικά.

Κυρώσεις για ιδιώτες: μπορούν να επιβληθούν κυρώσεις στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εμπλεκόμενης επιχείρησης και στα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση ή την εποπτεία των τομέων δραστηριότητας όπου συνέβη η παράβαση. Οι εταιρείες θεωρούνται υπεύθυνες για παραβάσεις που διαπράττονται για λογαριασμό τους από πρόσωπα που κατέχουν ηγετική θέση.

Διαφορά από την προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: η επιτροπή ακολουθεί μια προσέγγιση τριών σταδίων. Κατ 'αρχάς ορίζει ένα βασικό ποσό προστίμου το οποίο προσαρμόζει ανάλογα με ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις. Τέλος, αυξάνει ή μειώνει το ύψος του προστίμου λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πραγματικά

περιστατικά της υποθέσεως. Το ανώτατο πρόστιμο ανέρχεται στο 10% του κύκλου εργασιών κάθε συμμετέχουσας επιχείρησης. Εκτός από αυτές τις κυρώσεις, μπορεί να επιβάλει επιπρόσθετες κυρώσεις: δημοσίευση σε εθνική εφημερίδα των σχετικών τμημάτων μιας απόφασης που διαπιστώνει παράβαση ή απαγόρευση συμμετοχής σε διαδικασία προμηθειών. Επιπλέον μπορεί να επιβάλει περιοδική χρηματική ποινή σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με απόφαση επιβολής κυρώσεων ή να διατάξει την εφαρμογή ορισμένων μέτρων (αυτό μπορεί να οδηγήσει σε καταβολή έως και 5% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών). Για τα άτομα, οι ποινές μπορούν να φτάσουν έως και το 10% του συνολικού ετήσιου εισοδήματός τους κατά το τελευταίο πλήρες έτος της παραβίασης.

Πρόγραμμα επιείκειας

Το πρόγραμμα επιείκειας καλύπτει μόνο περιπτώσεις καρτέλ. Πλήρης απαλλαγή ή μείωση του προστίμου μπορεί να χορηγηθεί είτε σε εταιρείες είτε σε ιδιώτες. Για την ασυλία δεν απαιτείται πλέον (όπως στο προηγούμενο καθεστώς επιείκειας) ότι οι πληροφορίες πρέπει να υποβάλλονται στη ΣΕΣΣ σε ένα στάδιο στο οποίο δεν έχει ξεκινήσει καμία έρευνα. Οι μειώσεις των προστίμων είναι 30-50% για την πρώτη επιχείρηση που παρέχει τις πληροφορίες αυτές, 20-30% για τον δεύτερο αιτούντα και έως 20% για τους επόμενους αιτούντες. Για τα αιτήματα επιείκειας που υποβάλλονται μετά την κοινοποίηση αιτιάσεων, τα προαναφερθέντα κατώτατα όρια μειώνονται κατά το ήμισυ.

3.2.6 Σουηδία

Κανονιστική ρύθμιση

Η Σουηδική Αρχή Ανταγωνισμού είναι οργανισμός που υπάγεται στο Υπουργείο Επιχειρήσεων, Ενέργειας και Επικοινωνιών με επικεφαλής έναν Γενικό Διευθυντή ο οποίος έχει την πλήρη ευθύνη για τις δραστηριότητες του Οργανισμού.

Προϋπολογισμός και μέγεθος

-Συνολικός Προϋπολογισμός: 18 εκατ. Ευρώ

- Συνολικό Προσωπικό: 170

Διερευνητικές εξουσίες

Η σουηδική αρχή ανταγωνισμού μπορεί να απαιτεί από τις επιχειρήσεις ή άλλους φορείς να παρέχουν πληροφορίες, έγγραφα ή άλλο υλικό. Τα πρόσωπα που ενδέχεται να είναι σε θέση να παράσχουν σχετικές πληροφορίες ενδέχεται να υποχρεωθούν να εμφανιστούν κατά την ακρόαση. Ένας δήμος ή κομητεία που ασχολείται με

δραστηριότητες οικονομικού ή εμπορικού χαρακτήρα μπορεί να υποχρεωθεί να λογοδοτήσει για το κόστος και τα έσοδα από αυτές τις δραστηριότητες. Μετά από απόφαση του Δικαστηρίου της Στοκχόλμης, η Αρχή μπορεί να διεξάγει επιθεώρηση στις εγκαταστάσεις μιας επιχείρησης. Η απόφαση του Δικαστηρίου μπορεί επίσης να αφορά τα σπίτια και άλλους χώρους των υπαλλήλων της επιχείρησης που υπόκεινται σε έρευνα. Η Αρχή μπορεί να κινήσει τομεακές έρευνες

Πρόστιμα

Το δικαστήριο της Στοκχόλμης αποφασίζει για το διοικητικό πρόστιμο μετά από αίτημα της Σουηδικής Ανταγωνιστικής Αρχής. Τα διοικητικά πρόστιμα δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης. Η Σουηδική Αρχή Ανταγωνισμού μπορεί να αποφασίσει για διοικητικό πρόστιμο αν διαπιστωθεί η παράβαση και συμφωνούν τα μέρη. Οι δυνητικοί αποδέκτες των προστίμων είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που μπορούν να οριστούν ως επιχειρήσεις, δηλαδή αυτά που ασκούν οικονομικές ή εμπορικές δραστηριότητες

Πρόγραμμα επιείκειας

Το πρόγραμμα επιείκειας της σουηδικής αρχής ανταγωνισμού είναι συγκρίσιμο με το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ωστόσο, μπορεί να χορηγηθεί ασυλία για οποιαδήποτε "αντιανταγωνιστική συνεργασία" και όχι μόνο για καρτέλ.

3.2.7 Ελλάδα

Κανονιστική ρύθμιση

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού χαρακτηρίζεται ως ανεξάρτητη αρχή με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Τα μέλη της απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δεσμεύονται μόνον από τον νόμο και τη συνείδησή τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συγκροτείται από οκτώ τακτικά μέλη, τα οποία είναι: ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τέσσερις Εισηγητές και απαρτίζεται από πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα στο νομικό και στον οικονομικό τομέα, ιδίως σε θέματα ελεύθερου ανταγωνισμού.

Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της επιτροπής αποτελείται από τέσσερις Διευθύνσεις:

- μία Διεύθυνση Νομικής Τεκμηρίωσης,

- δύο Διευθύνσεις Οικονομικής Τεκμηρίωσης
- μία Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης,
- καθώς και ένα αυτοτελές Τμήμα Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Διερευνητικές εξουσίες

Όταν είναι αναγκαίο ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί να ζητά με έγγραφο πληροφορίες από επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες ή άλλες αρχές. Στο έγγραφο αναφέρονται οι διατάξεις του νόμου, ο σκοπός της αίτησης, η προθεσμία για την παροχή των πληροφοριών, καθώς και οι κυρώσεις, οι οποίες προβλέπονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Εκείνοι, στους οποίους απευθύνεται το έγγραφο υποχρεούνται σε άμεση παροχή των πληροφοριών που ζητούνται.

Όλες οι δημόσιες αρχές έχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες και να συνδράμουν την Επιτροπή Ανταγωνισμού στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Σε περίπτωση άρνησης ή καθυστέρησης παροχής πληροφοριών ή σε περίπτωση παροχής πληροφοριών ανακριβών ή ελλιπών, η Επιτροπή Ανταγωνισμού:

α) όταν πρόκειται για επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, διευθυντές και υπαλλήλους τους, όπως και ιδιώτες ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, επιβάλλει πρόστιμο δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο το 1% του κύκλου εργασιών στο καθένα από τα πρόσωπα και για κάθε παράβαση,

β) όταν πρόκειται για δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου οι πιο πάνω παραβάσεις συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα.

Διεξαγωγή ερευνών:

Οι εντεταλμένοι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού ασκούν εξουσίες φορολογικού ελεγκτή και έχουν την αρμοδιότητα ιδίως:

α) να ελέγχουν κάθε είδους και κατηγορίας βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των επιχειρήσεων, καθώς και την ηλεκτρονική αλληλογραφία των επιχειρηματιών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων, οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται και να λαμβάνουν αντίγραφα τους,

β) να προβαίνουν σε κατασχέσεις βιβλίων, εγγράφων και άλλων στοιχείων, καθώς και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης δεδομένων,

γ) να ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, καθώς και των εξυπηρετητών τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, που βρίσκονται μέσα ή έξω από τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων επιχειρήσεων,

δ) να ενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των επιχειρήσεων,

ε) να σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο. βιβλία ή έγγραφα, κατά την περίοδο που διενεργείται ο έλεγχος,

στ) να ενεργούν έρευνες στις κατοικίες των επιχειρηματιών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα που συνδέονται με το αντικείμενο του ελέγχου,

ζ) να λαμβάνουν, κατά την κρίση τους καταθέσεις και να ζητούν από κάθε μέλος του προσωπικού της επιχείρησης, επεξηγήσεις για τα γεγονότα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου.

Για τους ελέγχους και τις έρευνες που έγιναν, συντάσσεται από αυτόν που τις διεξήγαγε έκθεση, αντίγραφο της οποίας κοινοποιείται στις οικείες επιχειρήσεις και τις ενώσεις επιχειρήσεων.

Επιβάλλεται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε αυτούς που κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν τις έρευνες ή που αρνούνται να υποβληθούν στις εν λόγω έρευνες, να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα, πρόστιμο τουλάχιστον δεκαπέντε (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο το 1% του κύκλου εργασιών της προηγούμενης χρήσης, στο καθένα από τα πρόσωπα και για κάθε παράβαση. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται ιδίως υπόψη η σοβαρότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, η απαξία των πράξεων και η επίπτωση τους στην έκβαση της έρευνας.

Σε περίπτωση άρνησης ή παρεμπόδισης με οποιονδήποτε τρόπο των εντεταλμένων υπαλλήλων της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού ή των εντεταλμένων οργάνων της

Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην άσκηση των καθηκόντων τους, αυτοί μπορούν να ζητούν τη συνδρομή των εισαγγελικών αρχών και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής.

Κανονιστική παρέμβαση σε κλάδους της οικονομίας:

Ύστερα από αίτημα του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει συγκεκριμένο κλάδο της ελληνικής οικονομίας που υπάγεται στην αρμοδιότητά της και εφόσον διαπιστώσει ότι στον κλάδο αυτόν δεν υπάρχουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για τη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δημοσιοποιεί τις αιτιολογημένες απόψεις της ως προς τη μη ύπαρξη συνθηκών ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο υπό εξέταση κλάδο της εθνικής οικονομίας, καθορίζοντας και τις επί μέρους αγορές από τις οποίες αποτελείται ο κλάδος αυτός.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δημοσιοποιεί τις απόψεις της και τις θέτει σε δημόσια διαβούλευση που διαρκεί τουλάχιστον τριάντα ημέρες. Μετά το πέρας της δημόσιας διαβούλευσης και εφόσον η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώνει ξανά ότι και μετά τη διενέργεια της διαβούλευσης, στο συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας δεν υπάρχουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ανακοινώνει συγκεκριμένα μέτρα τα οποία θεωρεί ότι είναι τα απολύτως αναγκαία για τη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

Η επιτροπή ανταγωνισμού δημοσιοποιεί τις απόψεις της για τα μέτρα που ανακοινώνει και θέτει αυτές σε δημόσια διαβούλευση. Η δημόσια διαβούλευση διαρκεί τουλάχιστον τριάντα ημέρες. Η επιτροπή ανταγωνισμού, μετά το πέρας της διαβούλευσης και αφού λάβει υπόψη τα αποτελέσματα αυτής, επιβάλλει τα συγκεκριμένα μέτρα.

Αν η επιτροπή ανταγωνισμού διαπιστώσει ότι η έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού οφείλεται και σε πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, γνωμοδοτεί, για την κατάργηση ή τροποποίηση τους. Η γνωμοδότηση της επιτροπής υποβάλλεται στον αρμόδιο υπουργό και κοινοποιείται στον υπουργό οικονομίας, ανταγωνιστικότητας και ναυτιλίας.

Το αργότερο μέσα σε δύο έτη από την έκδοση της, η επιτροπή ανταγωνισμού οφείλει να κινήσει τη διαδικασία εξέτασης του σχετικού κλάδου της οικονομίας και να αξιολογήσει κατά πόσον έχουν αποκατασταθεί οι συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού ή είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν τα μέτρα τα οποία έχει λάβει και να επιβληθούν μέτρα ελαφρύτερα ή βαρύτερα.

Σε κάθε επιχείρηση, η οποία δεν εφαρμόζει τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τα παραπάνω, επιβάλλεται, με απόφαση της επιτροπής ανταγωνισμού, πρόστιμο τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, που μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσό ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης της χρήσης πριν από την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού:

Η επιτροπή ανταγωνισμού διατυπώνει γνώμη σχετικά με σχέδια νόμων και άλλων κανονιστικών ρυθμίσεων που μπορούν να εισαγάγουν εμπόδια στη λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Σε περίπτωση που η επιτροπή ανταγωνισμού διαπιστώσει ότι η έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού οφείλεται, και σε νομοθετικές διατάξεις, γνωμοδοτεί για την κατάργηση ή τροποποίηση αυτών. Η γνωμοδότηση της επιτροπής υποβάλλεται στον αρμόδιο υπουργό και κοινοποιείται στον υπουργό οικονομίας, ανταγωνιστικότητας και ναυτιλίας.

Έρευνες σε κλάδους της οικονομίας ή σε τύπους συμφωνιών:

Όταν η διαμόρφωση των τιμών ή άλλες περιστάσεις δημιουργούν πιθανό περιορισμό του ανταγωνισμού, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να διεξαγάγει έρευνα σε συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να δημοσιεύσει έκθεση για το αποτέλεσμα της έρευνας της σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας ή συγκεκριμένους τύπους συμφωνιών σε διάφορους κλάδους και να ζητήσει από τους ενδιαφερόμενους να διατυπώσουν παρατηρήσεις.

Πρόστιμα

Σε περίπτωση παράβασης επί συγκεντρώσεων, η επιτροπή ανταγωνισμού επιβάλλει στον καθένα από τους εμπλεκόμενους πρόστιμο ύψους που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών και επιπλέον πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, για κάθε ημέρα που παρέρχεται χωρίς συμμόρφωση. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται ιδίως υπόψη η οικονομική ισχύς των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, το πλήθος των επηρεαζόμενων αγορών και το επίπεδο του ανταγωνισμού σε αυτές, καθώς και η εκτιμώμενη επίδραση της συγκέντρωσης στον ανταγωνισμό.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών περιλαμβάνει τα ποσά που απορρέουν από την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών, κατά περίπτωση στην εθνική ή παγκόσμια αγορά, κατά τη διάρκεια της τελευταίας χρήσης και αντιστοιχούν στις συνήθεις δραστηριότητες τους, αφού αφαιρεθούν οι νόμιμες εκπτώσεις επί των πωλήσεων, καθώς και ο φόρος προστιθέμενης αξίας και άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τον κύκλο εργασιών.

Όποιος συνάπτει συμφωνία, λαμβάνει απόφαση ή εφαρμόζει εναρμονισμένη πρακτική κατά παράβαση του του νόμου 3959/2011 ή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τιμωρείται με χρηματική ποινή από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ. Αν οι πράξεις του πρώτου εδαφίου αφορά σε επιχειρήσεις που είναι μεταξύ τους πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

Όποιος προβαίνει σε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, τιμωρείται με χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

Αν μια επιχείρηση υπαχθεί στο πρόγραμμα επιείκειας και εν συνεχεία απαλλαγεί πλήρως από την επιβολή προστίμου, τότε οι υπαίτιοι των πράξεων απαλλάσσονται από κάθε ποινή. Η υπαγωγή στο πρόγραμμα επιείκειας, συνεπεία της οποίας επιβλήθηκε μειωμένο πρόστιμο θεωρείται ελαφρυντική περίπτωση και στους δράστες των πράξεων αυτών επιβάλλεται ποινή μειωμένη..

Οι συμμετοχοί μένουν ατιμώρητοι, αν με δική τους θέληση καταγγείλουν τις πράξεις τους στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην επιτροπή ανταγωνισμού

προσκομίζοντας συγχρόνως αποδεικτικά στοιχεία. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η συμβολή τους στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές, με την προσκόμιση στοιχείων στις αρχές, θεωρείται ελαφρυντική περίπτωση.

Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών τιμωρούνται:

α) Όποιος παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο την διεξαγωγή από μέρους των αρμοδίων οργάνων, ιδίως με την απόκρυψη στοιχείων.

β) Όποιος αρνείται την παροχή.

γ) Όποιος παρέχει ψευδείς πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία.

δ) Όποιος αρνείται, αν και έχει κληθεί να προβεί σε κατάθεση καθώς και όποιος, κατά τη διάρκεια της κατάθεσης του, καταθέτει ψευδή στοιχεία.

Πρόγραμμα επιείκειας

Με δεδομένο ότι μόνη η έρευνα δεν είναι συχνά επαρκής για την εξιχνίαση ενός καρτέλ, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ακολουθεί και εφαρμόζει το κοινοτικό παράδειγμα στην ελληνική επικράτεια. Προφανής στόχος είναι η αποτροπή συμμετοχής σε καρτέλ.

Στόχος του προγράμματος επιείκειας είναι η αποτελεσματική καταπολέμηση των μυστικών οριζόντιων συμπράξεων, δηλαδή των καρτέλ, τα οποία κατά κανόνα αποσκοπούν είτε στον καθορισμό τιμών είτε και σε ποσοτώσεις παραγωγής ή πώλησης είτε και στην κατανομή αγορών. Οι συγκεκριμένες ως άνω πρακτικές θεωρούνται ότι αποτελούν τους σοβαρότερους περιορισμούς του ανταγωνισμού. Η πεποίθηση που έχει διαμορφωθεί είναι ότι υπάρχουν επιχειρήσεις εμπλεκόμενες σε μυστικές οριζόντιες συμπράξεις, οι οποίες θα ήταν πρόθυμες να διακόψουν τη συμμετοχή τους και να καταδώσουν την ύπαρξη του, πλην όμως ο φόβος επιβολής ενός υψηλού προστίμου τελικά τις αποτρέπει. Ταυτόχρονα τα μέσα κάλυψης των οριζόντιων συμπράξεων διαρκώς βελτιώνονται με αποτέλεσμα το έργο των ελεγκτικών μηχανισμών να καθίσταται ολοένα και δυσχερέστερο. Στόχος του προγράμματος επιείκειας είναι η αποτελεσματική καταπολέμηση των καρτέλ τα οποία κατά κανόνα αποσκοπούν είτε στον καθορισμό τιμών είτε και σε ποσοτώσεις παραγωγής ή πώλησης είτε και στην κατανομή αγορών. καταδώσουν ακόμη την ύπαρξη του στην αρμόδια αρχή ανταγωνισμού, πλην όμως ο φόβος επιβολής ενός υψηλού προστίμου τις αποτρέπει τελικά να προβούν σε μια τέτοια ενέργεια.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συνεργασία μιας επιχείρησης στη διαπίστωση μιας σύμπραξης έχει ουσιαστική αξία. Η αποφασιστική συμβολή στην έναρξη έρευνας ή στον εντοπισμό και απόδειξη μιας παράβασης δικαιολογεί τη χορήγηση απαλλαγής από την επιβολή προστίμου στην εν λόγω επιχείρηση.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού χορηγεί σε μια επιχείρηση απαλλαγή από επαπειλούμενο πρόστιμο, που σε άλλη περίπτωση θα της επιβαλλόταν, εάν:

α) η επιχείρηση παρουσιάζει πρώτη αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία είναι επαρκή για την κίνηση της διαδικασίας έρευνας. Η απαλλαγή από τα πρόστιμα χορηγείται μόνον υπό την προϋπόθεση ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν είχαν, κατά τη χρονική στιγμή της υποβολής, επαρκή στοιχεία για την κίνηση της διαδικασίας έρευνας σε σχέση με την πιθανολογούμενη παράβαση.

ή

β) η επιχείρηση παρουσιάζει πρώτη αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία επιτρέπουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να διαπιστώσει μια σοβαρή παράβαση. Η απαλλαγή χορηγείται μόνον υπό την προϋπόθεση ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατά τη χρονική στιγμή της υποβολής, δεν διέθεταν επαρκείς αποδείξεις για τη διαπίστωση μίας καθώς και ότι σε καμία επιχείρηση δεν είχε χορηγηθεί απαλλαγή υπό όρους από πρόστιμα σε σχέση με την πιθανολογούμενη παράβαση.

Εκτός από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις πρέπει σε κάθε περίπτωση να πληρούνται και οι ακόλουθες προϋποθέσεις για να επιτραπεί η απαλλαγή από ένα πρόστιμο:

α) Η επιχείρηση πρέπει να συνεργάζεται πλήρως μέχρι το τέλος της διαδικασίας και να παρέχει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει στην κατοχή.]

β) Η επιχείρηση πρέπει να τερματίσει την ανάμειξή της στην πιθανολογούμενη παράβαση το αργότερο κατά τη χρονική στιγμή, κατά την οποία υποβάλλει τα αποδεικτικά στοιχεία.

γ) Η επιχείρηση δεν πρέπει να έχει προτρέψει άλλες επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στην παράβαση.

δ) Η επιχείρηση πρέπει να τηρήσει εμπιστευτικό το γεγονός ότι υπέβαλε αίτηση υπαγωγής στο πρόγραμμα επιείκειας.

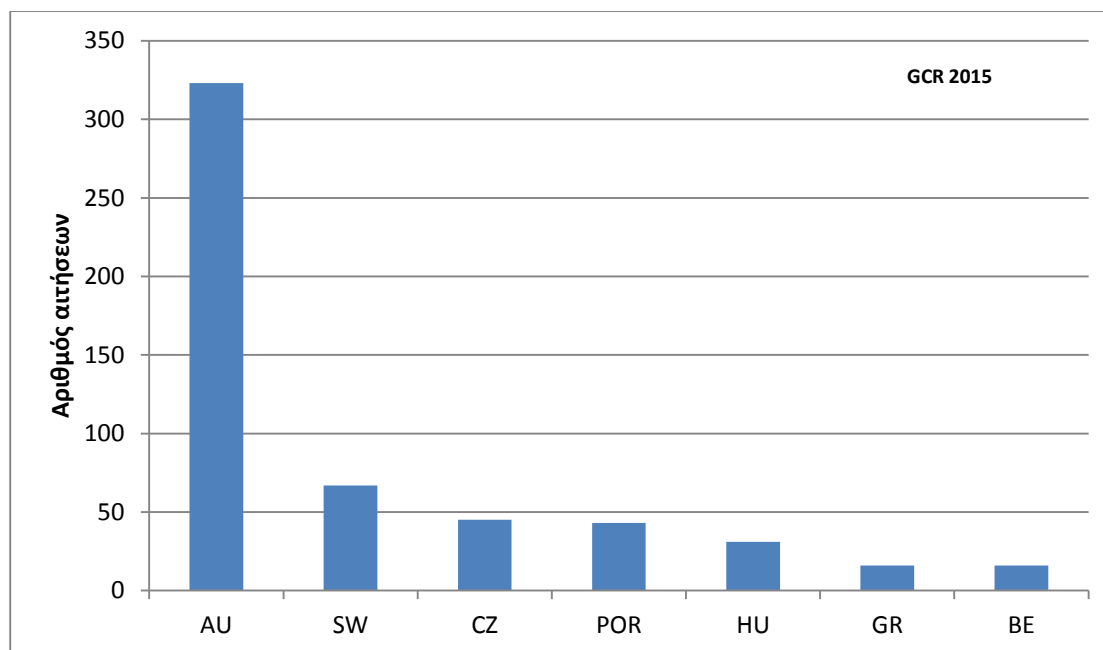
ε) Η επιχείρηση δεν πρέπει να έχει συμμετάσχει στο παρελθόν σε απαγορευμένη σύμπραξη επί της οποίας εκδόθηκε απόφαση εθνικής αρχής ανταγωνισμού ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η τελευταία δέχεται κατά μέσο όρο δύο αιτήσεις «ασυλίας» το μήνα. Την ίδια στιγμή μία μόνο αίτηση για συμμετοχή στο πρόγραμμα επιείκειας πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα και αυτή δεν προχώρησε καθώς είχε ξεκινήσει αυτεπάγγελτη έρευνα ενώ η αιτούσα επιχείρηση δεν κράτησε μυστική την αίτηση υπαγωγής. Η αιτούσα στη συνέχεια υπέβαλλε νέα αίτηση για μείωση του προστίμου χωρίς όμως να υποβάλλει καμία εμπιστευτική πληροφορία, ενώ μετέπειτα ανακάλεσε την αίτηση της για μείωση προστίμου καθώς και όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που κατέθεσε. Η ΕΑ δέχτηκε την ανάκληση της αίτησης για μείωση του προστίμου ενώ απέρριψε την αίτηση για ανάκληση των αποδεικτικών στοιχείων διότι η απόφαση 299/V/2006 δεν προβλέπει την ανάκληση πληροφοριών που υποβάλλονται με σκοπό τη μείωση προστίμων. Από την έναρξη του προγράμματος επιείκειας το Μάρτιο του 2006 δεν έχει αποδοθεί σε καμία επιχείρηση ασυλία ή μείωση προστίμου στην Ελλάδα.

3.3 Συγκριτικά Στατιστικά στοιχεία

3.3.1 Συγχωνεύσεις

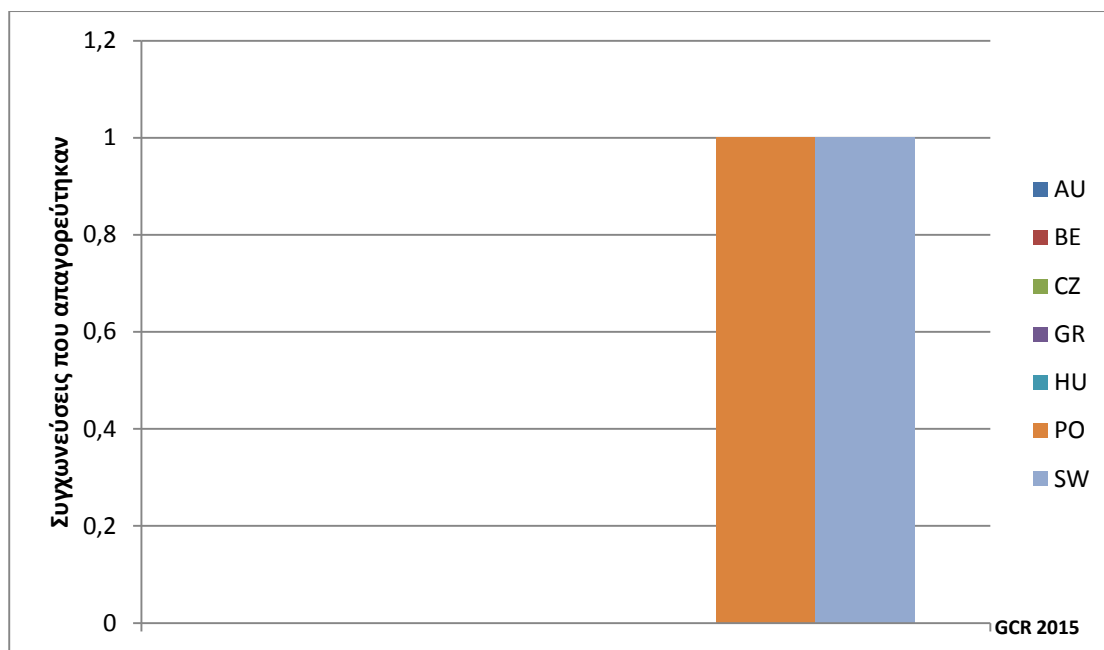
3.3.1.1 Αιτήσεις για Συγχωνεύσεις

Παρατηρούμε ότι η Αυστρία δέχεται ένα τεράστιο αριθμό αιτήσεων (323) για συγχωνεύσεις με μεγάλη διαφορά από τις υπόλοιπες χώρες ενδιαφέροντος. Η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση, μαζί το Βέλγιο, με 16 μόλις αιτήσεις, έναντι 45 στην Τσεχία, 43 στην Πορτογαλία, 31 στην Ουγγαρία και 67 στη Σουηδία.

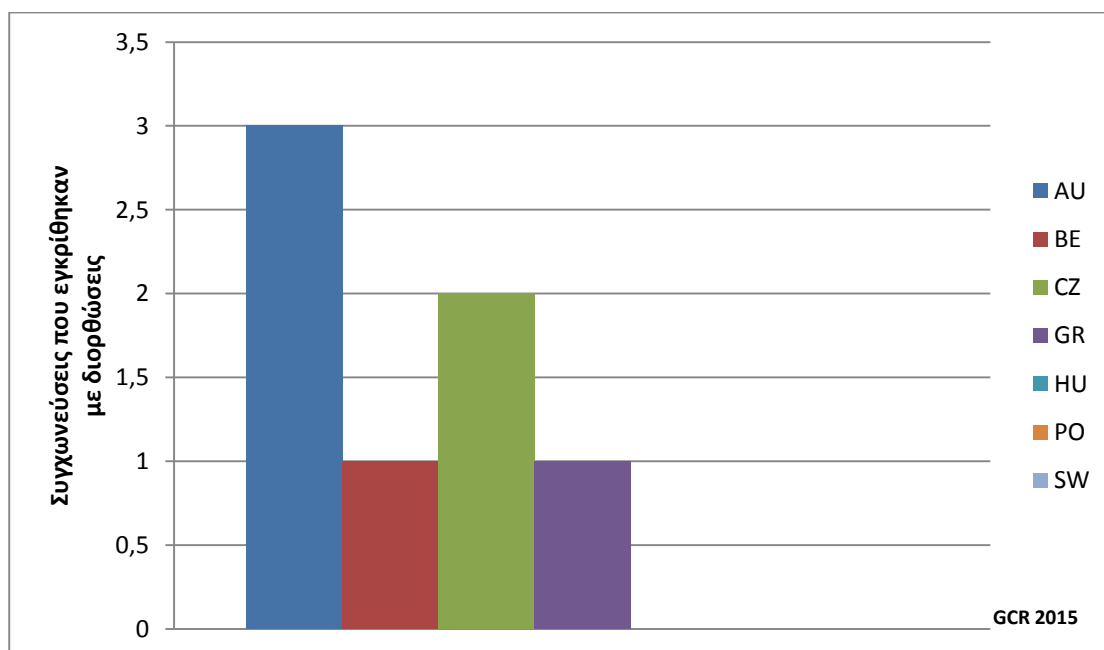
3.3.1.2 Συγχωνεύσεις που Απαγορευτήκαν

Παρατηρούμε ότι η Αυστρία παρά τον τεράστιο αριθμό αιτήσεων (323) για συγχωνεύσεις, προκάλεσε μόνο 4 από αυτές και τελικά δεν απαγόρευσε καμία. Η Ελλάδα προκάλεσε 6 από τις αιτήσεις (ποσοστό 38%) τελικά όμως επέτρεψε τις συγχωνεύσεις. Βέλγιο. Η Πορτογαλία προκάλεσε 2 από τις 43 αιτήσεις και τελικά απαγόρευσε τη μία από αυτές (ποσοστό 50%), με την Τσεχία να προκαλεί επίσης 6 αιτήσεις (13%) και να μην απαγορεύει καμία ενώ Σουηδία και Ουγγαρία προκάλεσαν 1 και 0 αιτήσεις αντίστοιχα με την πρώτη τελικά να την επιτρέπει.

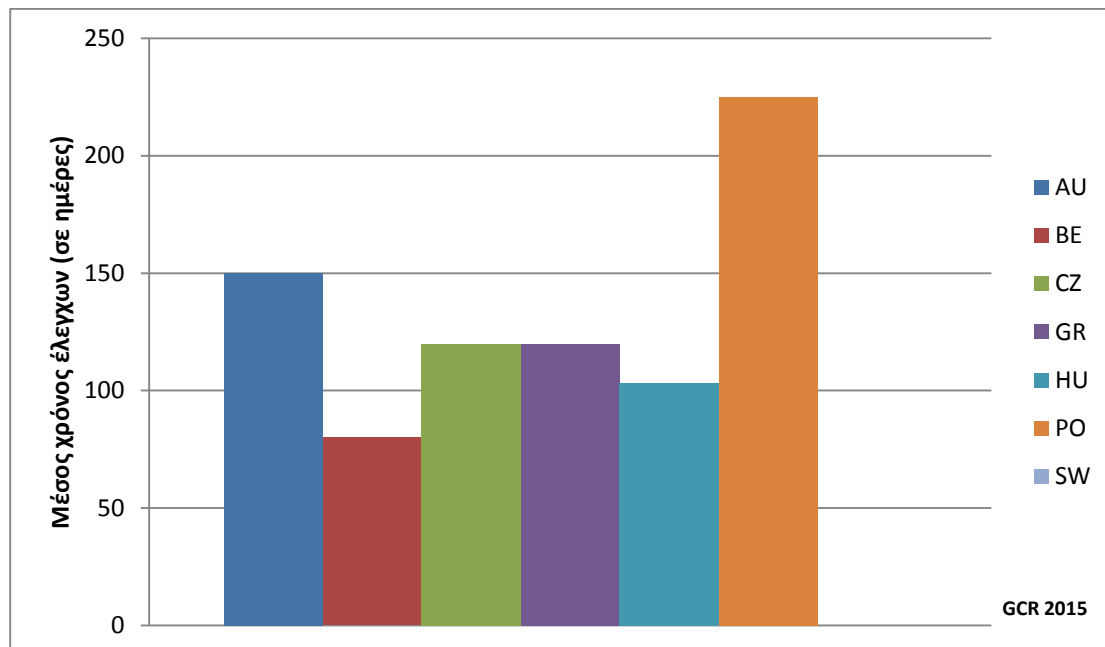
3.3.1.3 Συγχωνεύσεις που Εγκρίθηκαν με Διορθώσεις

Το Βέλγιο επέτρεψε με δεσμεύσεις την 1 αίτηση που προκάλεσε, η Ελλάδα τη 1 από της 6 και η Τσεχία τις 2 από τον ίδιο αριθμό αιτήσεων. Η αυστρία επέτρεψε με δεσμεύσεις 3 από τις 4 αιτήσεις που προκάλεσε.

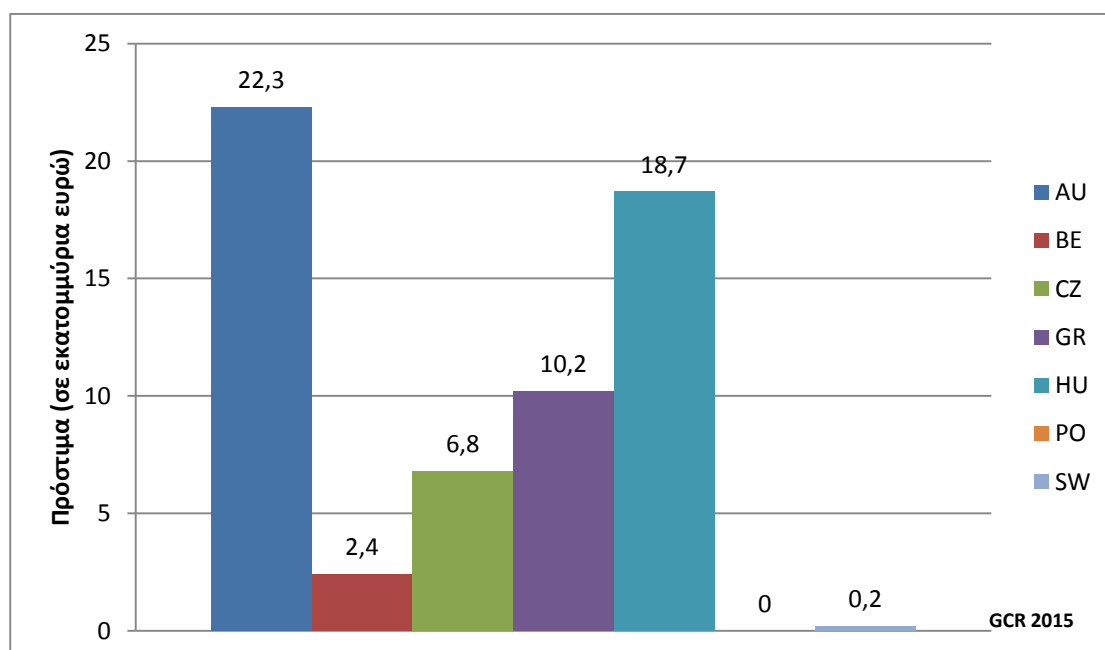
3.3.1.4 Χρόνος για Έλεγχο Συγχωνεύσεων

Ο απαιτούμενος χρόνος για τον έλεγχο των αιτήσεων συγχωνεύσεων κυμαίνεται από 80 έως και 220 ημέρες. Η Ελλάδα βρίσκεται στον μέσο όρο όσον αφορά τον απαιτούμενο χρόνο.

3.3.2 Καρτέλ

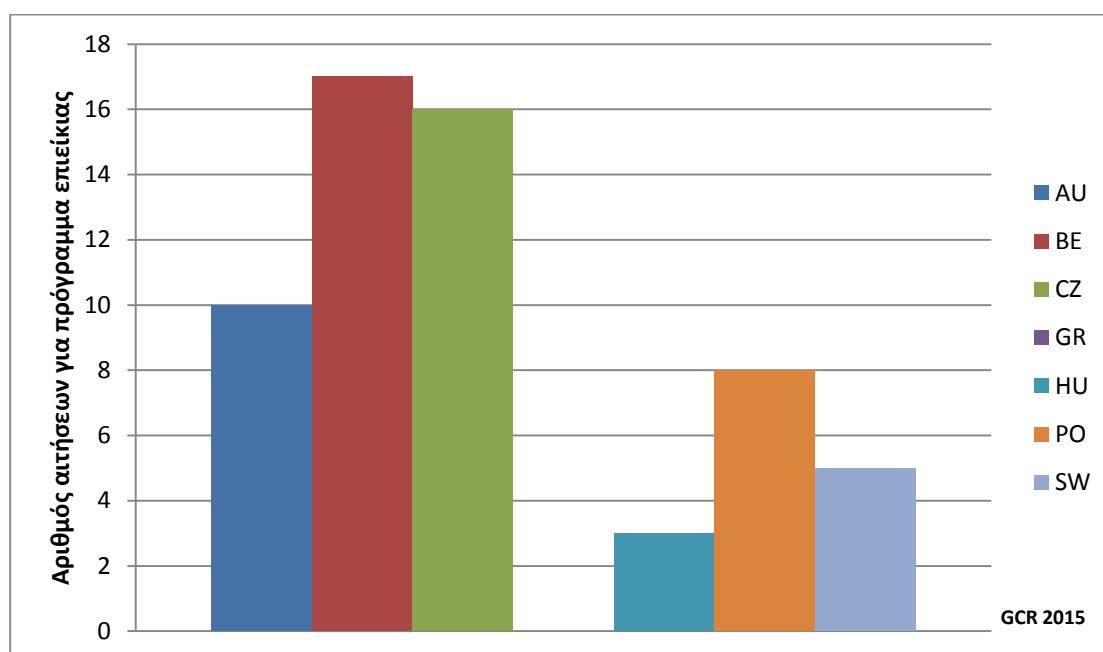
3.3.2.1 Πρόστιμα σε Καρτέλ

Τα πρόστιμα για συμπράξεις κυμάνθηκαν από (Πορτογαλία, Σουηδία) έως 22 εκατομμύρια ευρώ (Αυστρία). Η ελληνική επιτροπή επέβαλε πρόστιμα 10 εκατομμυρίων και βρέθηκε στον μέσο όρο αυτής. Η διαφορά ωστόσο με τις υπόλοιπες χώρες είναι ότι στην Ελλάδα το πρόστιμο των 10 εκατομμυρίων προήλθε από την επιβολή σε μια μόνο εταιρεία ενώ στις άλλες χώρες από περισσότερες.

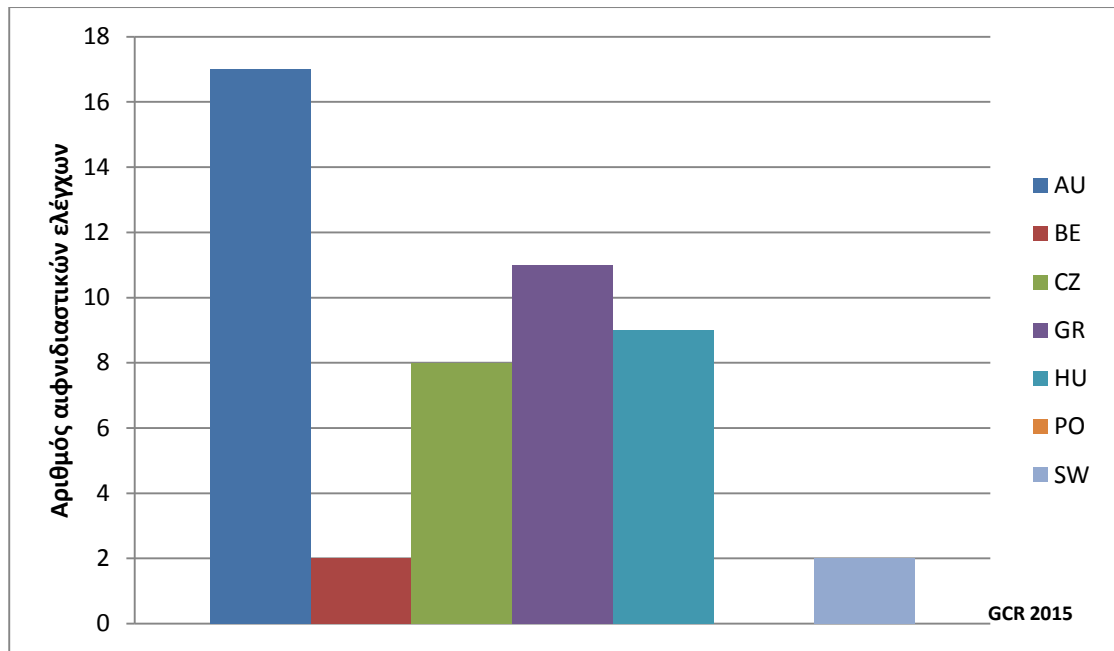
3.3.2.2 Αιτήσεις για Πρόγραμμα Επιείκειας

Σημαντικό εύρημα αποτελεί το γεγονός ότι δεν υποβλήθηκε καμία αίτηση για το πρόγραμμα επιείκειας. Οι επιχειρήσεις φαίνεται να αδιαφορούν για την ύπαρξη του προγράμματος. Αντίθετα στις άλλες χώρες ενδιαφέροντος οι αιτήσεις κυμάνθηκαν από 3 (Ουγγαρία) έως και 17 (Βέλγιο). Έκπληξη αποτελούν οι 16 αιτήσεις που υποβλήθηκαν στην Τσεχική επιτροπή ανταγωνισμού.

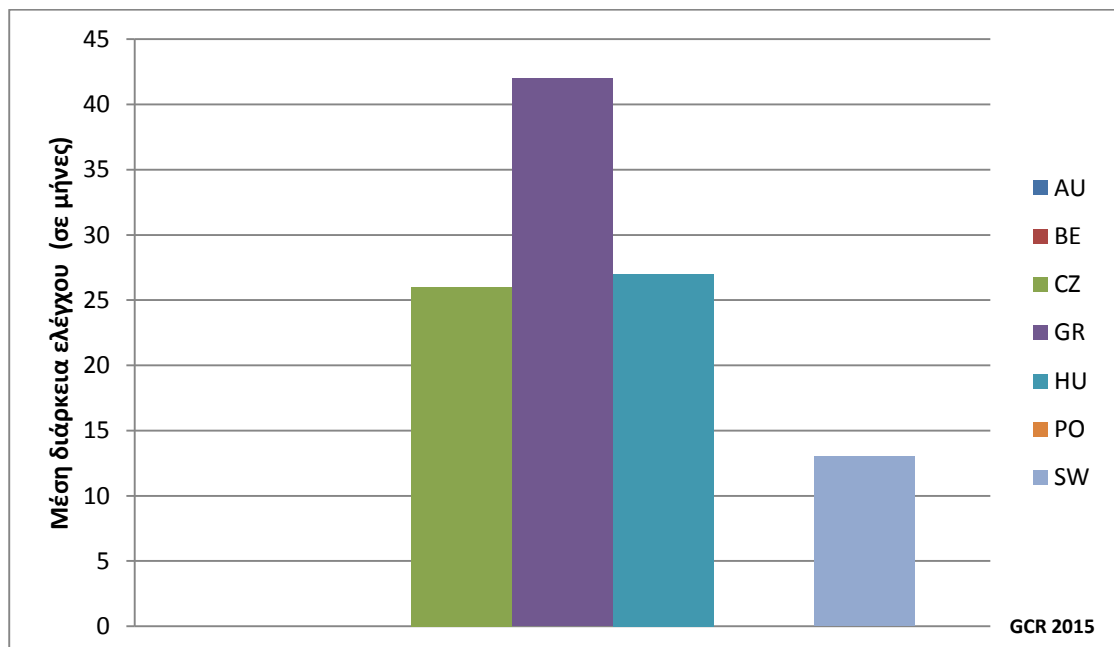
3.3.2.3 Αιφνιδιαστικοί Έλεγχοι

Η Πολωνία δεν εκτέλεσε κανέναν αιφνιδιαστικό έλεγχο παρά το γεγονός ότι η νομοθεσία της το επιτρέπει. Οι υπόλοιπες χώρες εκτέλεσαν από 2 έως και 17 ελέγχους με την Ελλάδα να βρίσκεται στον μέσο όρο με τη διενέργεια 11 ελέγχων.

3.3.2.4 Διάρκεια Ελέγχου για Καρτέλ

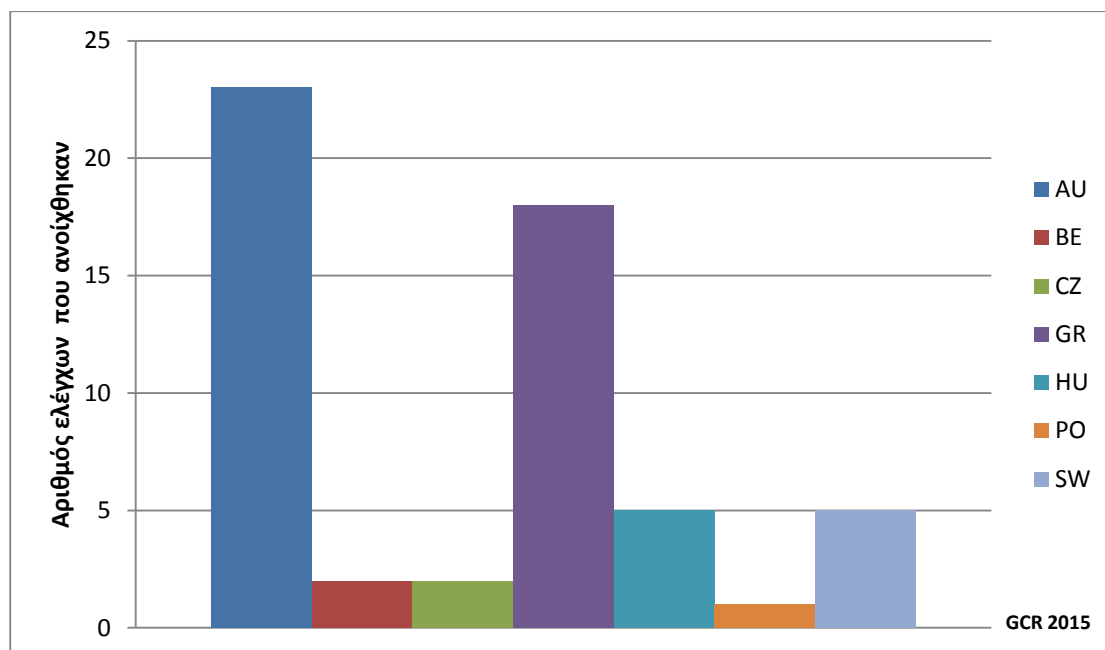
Η μέση διάρκεια ελέγχου για καρτέλ είναι στους 25 μήνες για τις 4 χώρες που έδωσαν στοιχεία. Η Ελλάδα κατέχει την τελευταία θέση σε αυτόν τον τομέα με 42 μήνες να απαιτούνται κατά μέσο όρο για έναν έλεγχο συμπράξεων.

3.3.3 Δεσπόζουσα Θέση

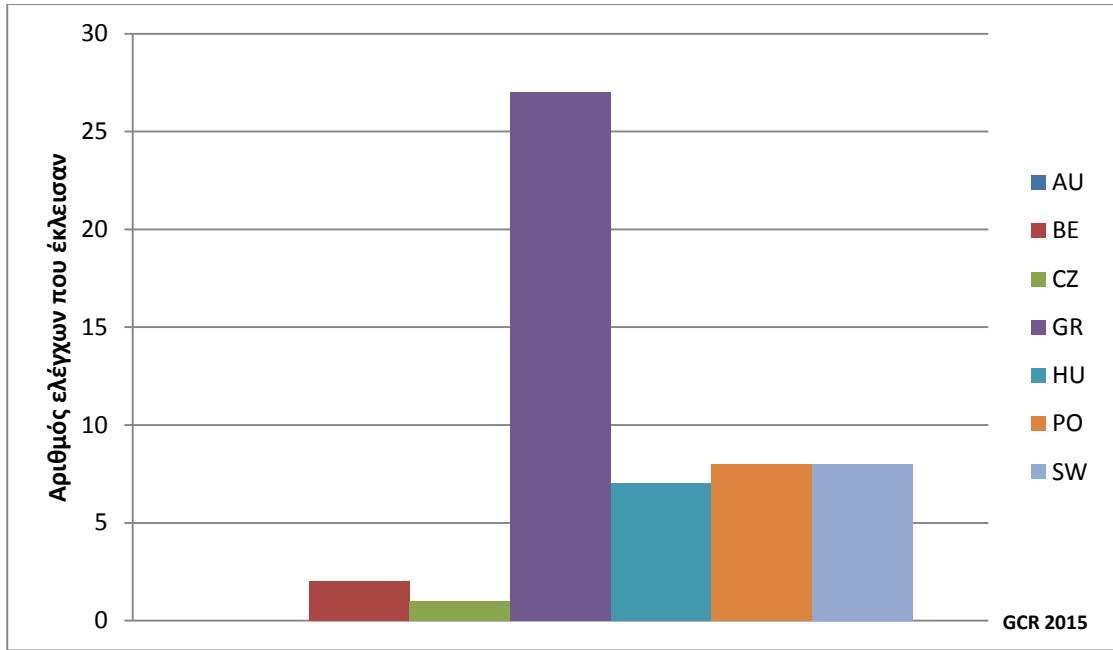
3.3.3.1 Έλεγχοι για Δεσπόζουσα Θέση που Ανοίχθηκαν

Η χώρα μας κατέχει την 2^η θέση στο άνοιγμα υποθέσεων για δεσπόζουσα θέση που ανοίχθηκαν. Συνολικά 18 υποθέσεις ανοίχθηκαν, με το Βέλγιο, να ανοίγει 28 υποθέσεις ενώ όλες οι υπόλοιπες χώρες άνοιξαν κάτω από 5 υποθέσεις

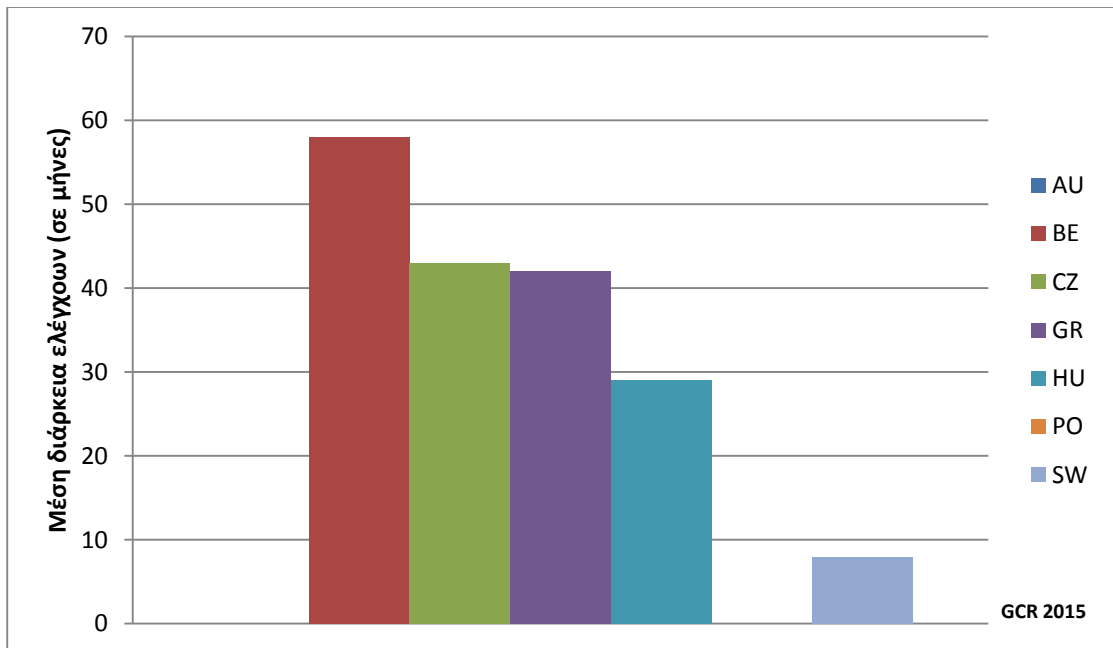

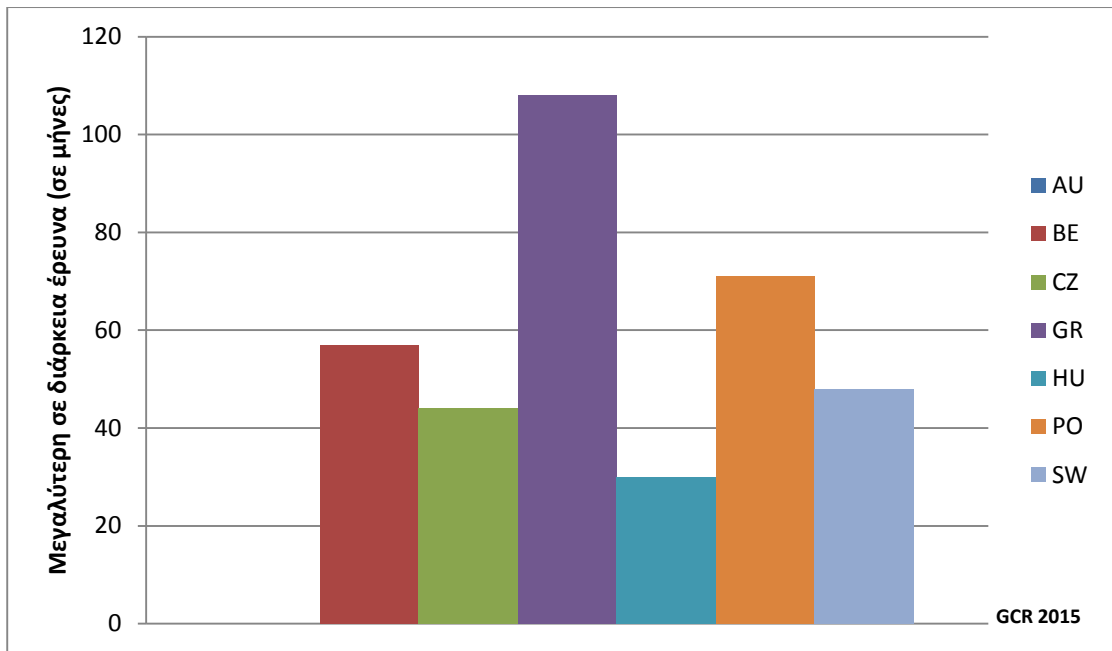
3.3.3.2 Έλεγχοι για Δεσπόζουσα Θέση που Έκλεισαν

Η χώρα μας κατέχει την 1^η θέση στο κλείσιμο υποθέσεων για δεσπόζουσα θέση. Συνολικά 27 υποθέσεις έκλεισαν, με όλες οι υπόλοιπες χώρες να κλείνουν κάτω από 10 υποθέσεις

3.3.3.3 Διάρκεια Ελέγχου για Δεσπόζουσα Θέση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

4.1 Εισαγωγή

Στο σημερινό περίπλοκο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης, του συνεχώς εντεινόμενου ανταγωνισμού, των σαρωτικών οικονομικών αλλαγών και της αδιάλειπτης ρευστότητας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, μεταξύ των σημαντικότερων θεμάτων που απασχολούν όλους όσους μετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στην οικονομική ζωή, είναι εκείνα που αναφέρονται στην λειτουργία των οικονομιών και στα προβλήματα που συνδέονται με αυτήν.

Ο ανταγωνισμός, ως κινητήρια δύναμη όλων των συμμετεχόντων σε μια οικονομία (άτομα, επιχειρήσεις, κράτος) δεν μπορεί παρά να αποτελεί το βασικό αντικείμενο μελέτης όλων των εμπλεκομένων τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστεί αναλυτικά η έννοια του ανταγωνισμού, το νομικό πλαίσιο που καθορίζει τους όρους του ανταγωνισμού (σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο) καθώς και τους φορείς ελέγχου τήρησης αυτού του πλαισίου. Θα γίνει επίσης αναφορά στις κυρώσεις που επιβάλλονται όταν το παραπάνω πλαίσιο παραβιαστεί. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι διαφορές εθνικών και ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου του ανταγωνισμού. Τέλος, θα παρουσιαστούν οι διαφορές των εθνικών και του ευρωπαϊκού φορέα τήρησης του παραπάνω νομοθετικού πλαισίου.

4.2 Ορισμός και αποτελέσματα του Ανταγωνισμού.

Ο ανταγωνισμός αναφέρεται σε μια κατάσταση στην οποία οι επιχειρήσεις προσπαθούν ανεξάρτητα να προσελκύσουν αγοραστές για να επιτύχουν έναν συγκεκριμένο επιχειρηματικό στόχο, π.χ. κέρδη, πωλήσεις ή / και μερίδιο αγοράς.

Ο ανταγωνισμός σε αυτό το πλαίσιο συχνά εξομοιώνεται με την αντιπαλότητα. Ανταγωνιστική αντιπαλότητα μεταξύ επιχειρήσεων μπορεί να συμβεί όταν υπάρχουν δύο επιχειρήσεις ή πολλές επιχειρήσεις. Αυτός ο ανταγωνισμός μπορεί να λάβει χώρα από την άποψη της τιμής, της ποιότητας, της υπηρεσίας ή των συνδυασμών αυτών και άλλων παραγόντων που οι πελάτες μπορούν να εκτιμήσουν.

Τα κυριότερα οφέλη του ανταγωνισμού είναι η μείωση των τιμών καταναλωτή, η αύξηση των επιλογών του καταναλωτή, η καλύτερη ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών, η υψηλότερη απασχόληση, μεγαλύτερες επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη (R&D) και η ταχύτερη υιοθέτηση της καινοτομίας. Η δυνατότητα των καταναλωτών να επιλέξουν μεταξύ διαφορετικών προμηθευτών και αγαθών έχει οφέλη όχι μόνο για τους ίδιους, αλλά και για την οικονομία ως σύνολο. Όταν οι πελάτες μπορούν να επιλέξουν και να κάνουν αγορές για πληθώρα προϊόντων και υπηρεσιών, οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να ανταγωνίζονται μεταξύ τους, να καινοτομούν περισσότερο και να είναι περισσότερο παραγωγικές. Επίσης οι βιομηχανίες οι οποίες αντιμετωπίζουν αυξημένο ανταγωνισμό επιτυγχάνουν ταχύτερη παραγωγική ανάπτυξη. Ο πρωταρχικός όμως λόγος για τον οποίο ο ανταγωνισμός διεγείρει την παραγωγικότητα είναι ότι επιτρέπει σε πιο αποδοτικές επιχειρήσεις να εισέλθουν στην αγορά και να αποκτήσουν μερίδιο.

4.3 Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ασφάλεια

Ο ΟΟΣΑ είναι ένα φόρουμ, στο οποίο οι κυβερνήσεις 34 κρατών εργάζονται από κοινού με στόχο την εξέταση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης. Ο ΟΟΣΑ είναι επίσης στο προσκήνιο των προσπαθειών κατανόησης και ενίσχυσης των κυβερνήσεων, προκειμένου αυτές να ανταποκριθούν σε νέες εξελίξεις και ζητήματα, όπως η εταιρική διακυβέρνηση, η οικονομία της πληροφορίας και οι προκλήσεις ενός γηράσκοντος πληθυσμού. Ο Οργανισμός παρέχει ένα πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο οι κυβερνήσεις μπορούν να συγκρίνουν την εμπειρία τους στη διαμόρφωση πολιτικών, να επιδιώξουν απαντήσεις σε κοινά προβλήματα, να προσδιορίσουν τις ορθές πρακτικές και να εργαστούν με στόχο τον συντονισμό των εγχώριων και διεθνών πολιτικών τους.

Χώρες Μέλη του ΟΟΣΑ είναι: η Αυστραλία, η Αυστρία, το Βέλγιο, ο Καναδάς, η Χιλή, η Τσεχία, η Δανία, η Φινλανδία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ουγγαρία, η Ισλανδία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Ιαπωνία, η Κορέα, το Λουξεμβούργο, το Μεξικό, η Ολλανδία, η Νέα Ζηλανδία, η Νορβηγία, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Σλοβακία, η Σλοβενία, η Ισπανία, η Σουηδία, η Ελβετία, η Τουρκία, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων συμμετέχει στις εργασίες του ΟΟΣΑ. Οι εκδόσεις του ΟΟΣΑ διαδίδουν ευρέως τα αποτελέσματα της

συλλογής των στατιστικών και της έρευνας για οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, καθώς επίσης και τις συμβάσεις, τις οδηγίες και τα πρότυπα που συμφωνούνται από τα μέλη της.

4.3.1 Παγκόσμια Μελέτη Ανταγωνιστικότητας του ΟΑΣΑ

Ορίζουμε την ανταγωνιστικότητα ως το σύνολο των θεσμών, τις πολιτικές και τους παράγοντες που καθορίζουν το επίπεδο την παραγωγικότητα μιας χώρας. Το επίπεδο παραγωγικότητας, ορίζει το επίπεδο ευημερίας σε μια οικονομία. Το επίπεδο παραγωγικότητας καθορίζει επίσης τα ποσοστά απόδοσης που προκύπτουν από τις επενδύσεις, που με τη σειρά τους είναι οι θεμελιώδεις παράγοντες της ανάπτυξης της οικονομίας. Με άλλα λόγια, ανταγωνιστική είναι η οικονομία που είναι πιθανό να αναπτυχθεί γρηγορότερα με την πάροδο του χρόνου. Αυτό καταγράφεται στην Παγκόσμια Μελέτη Ανταγωνιστικότητας του ΟΑΣΑ συμπεριλαμβάνοντας έναν σταθμισμένο μέσο όρο πολλών διαφορετικών παραγόντων που μετρούν διαφορετικά τον ανταγωνισμό.

4.3.2 Οι 12 Πυλώνες

Οι παράγοντες ομαδοποιούνται σε 12 κατηγορίες ή πυλώνες της ανταγωνιστικότητας:

1ος πυλώνας: Θεσμικά όργανα

Το θεσμικό περιβάλλον μιας χώρας εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα και τη συμπεριφορά τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Το νομικό και διοικητικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αλληλεπιδρούν άτομα, επιχειρήσεις και κυβερνήσεις, καθορίζει την ποιότητα των δημόσιων ιδρυμάτων μιας χώρα και έχει ισχυρό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Επηρεάζει τις επενδυτικές αποφάσεις και την οργάνωση της παραγωγής και διαδραματίζει βασικό ρόλο στους τρόπους με τους οποίους οι κοινωνίες διανέμουν τα οφέλη και φέρουν το κόστος των αναπτυξιακών στρατηγικών και πολιτικών. Τα ιδιωτικά ιδρύματα είναι επίσης σημαντικά για την βιώσιμη ανάπτυξη μιας οικονομίας. Το 2007-2008 η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει επισημάνει τη σημασία της λογιστικής και των

προτύπων αναφοράς, εξασφαλίζοντας καλή διακυβέρνηση και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών.

2ος πυλώνας: Υποδομή

Η εκτεταμένη και αποτελεσματική υποδομή είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική λειτουργία της οικονομίας. Αποτελεσματικοί τρόποι μεταφοράς - συμπεριλαμβανομένων των υψηλής ποιότητας δρόμους, σιδηρόδρομους, λιμάνια και αερομεταφορές βοηθούν τους επιχειρηματίες να αποκτήσουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες τους με ασφαλή και έγκαιρο τρόπο και να διευκολύνουν την κίνηση των εργαζομένων στις θέσεις εργασίας. Οι οικονομίες εξαρτώνται επίσης από την, χωρίς διακοπές, παροχή ηλεκτρικής ενέργειας έτσι ώστε οι επιχειρήσεις και τα εργοστάσια να μπορούν να λειτουργούν χωρίς εμπόδια. Τέλος, ένα στερεό και εκτεταμένο δίκτυο τηλεπικοινωνιών επιτρέπει μια ταχεία και ελεύθερη ροή πληροφοριών, η οποία αυξάνει τη συνολική οικονομική αποτελεσματικότητα, βοηθώντας έτσι να διασφαλίσουμε, οι επιχειρήσεις να μπορούν να επικοινωνούν και να λαμβάνουν αποφάσεις, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις διαθέσιμες σχετικές πληροφορίες.

3ος πυλώνας: Μακροοικονομικό περιβάλλον

Η σταθερότητα του μακροοικονομικού περιβάλλοντος είναι σημαντική για τις επιχειρήσεις και συνεπώς είναι σημαντική για τη συνολική ανταγωνιστικότητα μιας χώρας. Αν και είναι αλήθεια ότι η μακροοικονομική σταθερότητα από μόνη της δεν μπορεί αυξήσει την παραγωγικότητα ενός έθνους, αναγνωρίζεται ότι η μακροοικονομική αταξία βλάπτει την οικονομία, όπως έχουμε δει τα τελευταία χρόνια. Εν ολίγοις, η οικονομία δεν μπορεί να αναπτυχθεί με βιώσιμο τρόπο εκτός υγιούς μακροοικονομικού περιβάλλοντος.

4ος πυλώνας: Υγεία και πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Ένα υγιές εργατικό δυναμικό είναι ζωτικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα μιας χώρας και την παραγωγικότητα. Οι εργάτες που είναι άρρωστοι δεν μπορούν να λειτουργήσουν στις δυνατότητές τους και θα είναι λιγότερο παραγωγικοί. Φτωχή υγεία οδηγεί σε σημαντικό κόστος για τις επιχειρήσεις, καθώς οι άρρωστοι εργαζόμενοι συχνά απουσιάζουν ή λειτουργούν σε χαμηλότερα επίπεδα αποδοτικότητας. Επενδύσεις στην παροχή υπηρεσιών υγείας είναι επομένως κρίσιμες για σαφείς οικονομικούς, αλλά και ηθικούς λόγους. Εκτός από την υγεία, αυτός ο

πυλώνας λαμβάνει υπόψη την ποσότητα και την ποιότητα της βασικής εκπαίδευσης. Η βασική εκπαίδευση αυξάνει την αποτελεσματικότητα κάθε επιμέρους εργαζομένου.

5ος πυλώνας: Τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση

Η ποιοτική τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ζωτικής σημασίας για τις οικονομίες που επιθυμούν να προχωρήσουν παραπέρα. Συγκεκριμένα, η σημερινή παγκοσμιοποιημένη οικονομία απαιτεί από τις χώρες να καλλιεργούν ομάδες καλά μορφωμένων εργαζομένων που είναι σε θέση να εκτελέσουν πολύπλοκα καθήκοντα και να προσαρμόζονται γρήγορα στην αλλαγή τους περιβάλλον και τις εξελισσόμενες ανάγκες της παραγωγής. Ο πυλώνας αυτός μετράει τα ποσοστά εγγραφής καθώς και την ποιότητα της εκπαίδευσης όπως εκτιμήθηκε από τους ηγέτες των επιχειρήσεων.

6ος πυλώνας: Η αποτελεσματικότητα της αγοράς των αγαθών

Οι χώρες με αποτελεσματικές αγορές αγαθών είναι σε θέση να παράγουν το σωστό μίγμα προϊόντων και υπηρεσιών. Ο υγιής ανταγωνισμός, τόσο εγχώριος όσο και ξένος, είναι σημαντικός οδηγώντας στην αποτελεσματικότητα της αγοράς και, συνεπώς, στην παραγωγικότητα των επιχειρήσεων, εξασφαλίζοντας ότι οι πιο αποδοτικές επιχειρήσεις αυτές που ευδοκιμούν. Η αποτελεσματικότητα της αγοράς εξαρτάται επίσης από τις συνθήκες της ζήτησης όπως ο προσανατολισμός του πελάτη και η πολυπλοκότητα του αγοραστή. Για πολιτιστικούς ή ιστορικούς λόγους, οι πελάτες μπορεί να είναι πιο απαιτητικοί σε ορισμένες χώρες από ό, τι σε άλλες. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, καθώς αυτό αναγκάζει τις εταιρείες να είναι περισσότερο καινοτόμες και προσανατολισμένες στον πελάτη και έτσι επιβάλλει την απαραίτητη πειθαρχία που πρέπει να επιτευχθεί στην αγορά.

7ος πυλώνας: Η αποτελεσματικότητα της αγοράς εργασίας

Η αποτελεσματικότητα και η ευελιξία της αγοράς εργασίας είναι κρίσιμη για να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι καταβάλουν τις καλύτερες προσπάθειές τους στις θέσεις εργασίας τους. Επομένως οι αγορές πρέπει να έχουν την ευελιξία να μετακινούν εργαζόμενους από μια οικονομική δραστηριότητα στην άλλη γρήγορα και με χαμηλό κόστος. Αποτελεσματικές αγορές εργασίας πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν σαφή ισχυρά κίνητρα για τους εργαζομένους και να προωθήσουν την αξιοκρατία στο χώρο εργασίας.

8ος πυλώνας: Ανάπτυξη της χρηματοπιστωτικής αγοράς

Ένας αποτελεσματικός χρηματοπιστωτικός τομέας κατανέμει τους πόρους που σώζονται από τον πληθυσμό, καθώς και εκείνους που εισέρχονται στην οικονομία από το εξωτερικό. Οι επιχειρηματικές επενδύσεις είναι κρίσιμες για την παραγωγικότητα. Επομένως οι οικονομίες απαιτούν εξελιγμένες χρηματοπιστωτικές αγορές που να μπορούν να διαθέτουν κεφάλαια για επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα. Για να εκπληρώσει όλες αυτές τις λειτουργίες, ο τραπεζικός τομέας πρέπει να είναι αξιόπιστος.

9ος πυλώνας: Τεχνολογική ετοιμότητα

Ο πυλώνας της τεχνολογικής ετοιμότητας μετρά την ευελιξία με την οποία μια οικονομία υιοθετεί τις υπάρχουσες τεχνολογίες για να ενισχύσει την παραγωγικότητα των βιομηχανιών της επιτρέποντας την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα. Το κεντρικό σημείο είναι ότι οι επιχειρήσεις που λειτουργούν στη χώρα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε προηγμένα προϊόντα και τα σχέδια και την ικανότητα απορρόφησης και χρήσης τους. Μεταξύ των κυριότερων πηγών ξένων τεχνολογιών, οι ΑΞΕ συχνά διαδραματίζουν βασικό ρόλο, ειδικά για τις χώρες που βρίσκονται σε μικρότερο στάδιο τεχνολογικής ανάπτυξης.

10ος πυλώνας: μέγεθος αγοράς

Το μέγεθος της αγοράς επηρεάζει την παραγωγικότητα καθώς επιτρέπει στις επιχειρήσεις να εκμεταλλεύονται οικονομίες κλίμακας. Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, οι διεθνείς αγορές έχουν καταστεί αναγκαίες ειδικά για τις μικρές χώρες. Η ποιότητα των επιχειρηματικών δικτύων μιας χώρας όπως μετράται από την ποσότητα και την ποιότητα των τοπικών προμηθευτών και την έκταση της αλληλεπίδρασης, είναι σημαντική για διάφορους λόγους.

11ος πυλώνας: Εκλεπτυσμένη επιχείρηση

Η επιχειρηματική πολυπλοκότητα αφορά δύο στοιχεία που συνδέονται στενά: τη ποιότητα των συνολικών επιχειρηματικών δικτύων μιας χώρας και την ποιότητα των λειτουργιών και στρατηγικών των μεμονωμένων επιχειρήσεων. Αυτοί οι παράγοντες είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για χώρες. Η ποιότητα των επιχειρηματικών δικτύων μιας χώρας και των υποστηρικτικών βιομηχανιών, όπως μετράται από την ποσότητα και

την ποιότητα των τοπικών προμηθευτών και την έκταση της αλληλεπίδρασής τους, είναι σημαντική για διάφορους λόγους. Όταν οι επιχειρήσεις και οι προμηθευτές από έναν συγκεκριμένο τομέα αλληλοσυνδέονται σε γεωγραφικά εγγύτερες ομάδες, αποκαλούμενες συστάδες, αυξάνεται η αποτελεσματικότητα, δημιουργούνται μεγαλύτερες δυνατότητες καινοτομίας στις διαδικασίες και τα προϊόντα και περιορίζονται τα εμπόδια στην είσοδο νέων επιχειρήσεων.

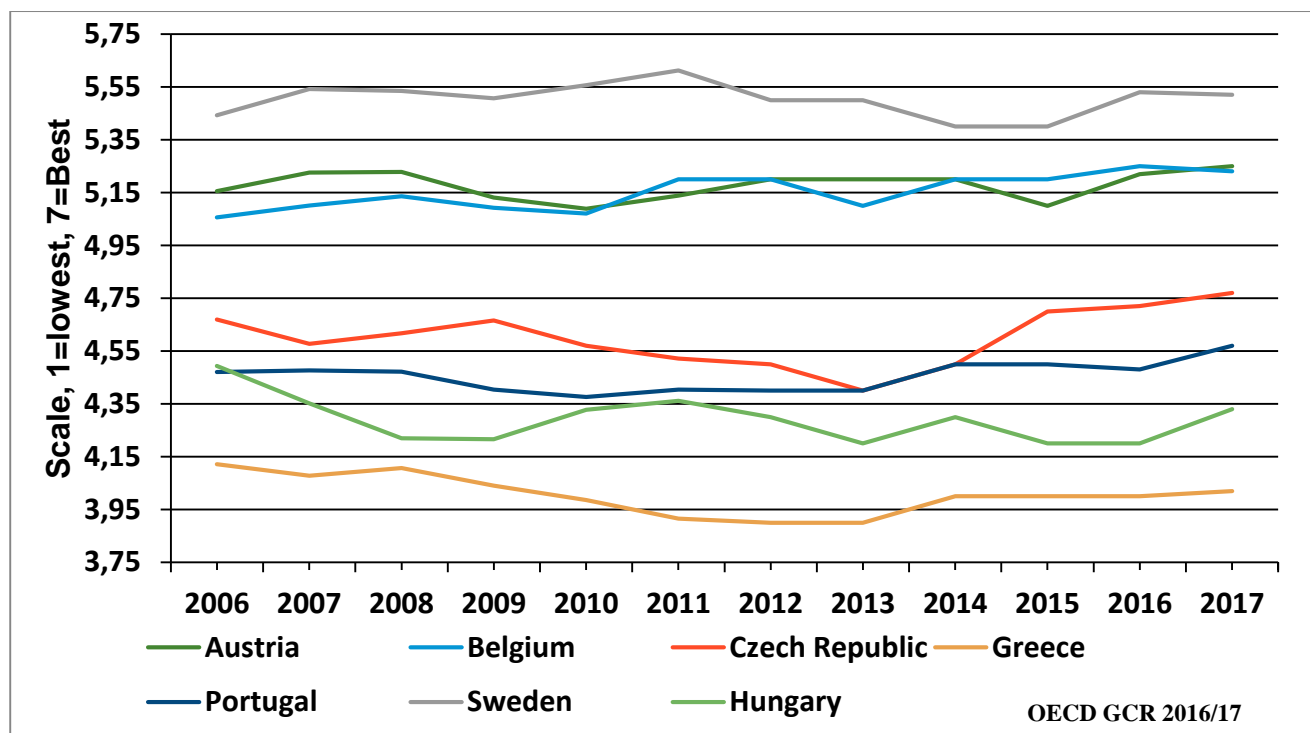
12ος πυλώνας: Καινοτομία

Ο τελευταίος πυλώνας επικεντρώνεται στην καινοτομία. Η καινοτομία είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις οικονομίες κατά την προσέγγισή τους τα σύνορα της γνώσης και τη δυνατότητα δημιουργώντας μεγαλύτερη αξία με την απλή ενσωμάτωση και η προσαρμογή εξωγενών τεχνολογιών τείνει να εξαφανιστεί. Σε αυτές τις οικονομίες, οι επιχειρήσεις πρέπει να σχεδιάζουν και να αναπτύσσονται κορυφαία προϊόντα και διαδικασίες για τη διατήρηση ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και να προχωρήσουμε ακόμα πιο ψηλά δραστηριότητες προστιθέμενης αξίας. Αυτή η εξέλιξη απαιτεί ένα περιβάλλον που ευνοεί την καινοτομία δραστηριότητα και που υποστηρίζονται τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα. Σε Ειδικότερα, σημαίνει επαρκείς επενδύσεις στην έρευνα και την έρευνα ανάπτυξη (E & A), ιδίως από τον ιδιωτικό τομέα · ο την ύπαρξη ιδρυμάτων επιστημονικής έρευνας υψηλής ποιότητας που μπορεί να δημιουργήσει τις βασικές γνώσεις που απαιτούνται για την οικοδόμηση των νέων τεχνολογιών · εκτεταμένη συνεργασία στην έρευνα τεχνολογικές εξελίξεις μεταξύ των πανεπιστημίων και τη βιομηχανία. και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.

4.4. Κατάταξη των Εξεταζόμενων Χωρών στην Έκθεση του ΟΟΣΑ

Στην παγκόσμια έκθεση του ΟΟΣΑ (μέσος όρος 12 πυλώνων) η κατάταξη ανταγωνιστικότητας των υπό εξέταση χωρών είναι η εξής:

1. 6^η θέση: Σουηδία
2. 17^η θέση: Βέλγιο
3. 19^η θέση: Αυστρία
4. 31^η θέση: Τσεχία
5. 46^η θέση: Πορτογαλία
6. 69^η θέση: Ουγγαρία
7. 86^η θέση: Ελλάδα

4.4.1 Ο Έκτος Πυλώνας

Ο έκτος πυλώνας είναι αυτός που μετράει την ανταγωνιστικότητα σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Σύμφωνα με τον ΟΑΣΑ ο 6^{ος} πυλώνας συνεισφέρει το 17% της ανταγωνιστικότητας μιας οικονομίας. Το 67% του παραπάνω ποσοστού να οφείλεται στον ανταγωνισμό.

Οι υποπυλώνες ξεχωρίζουν ως εξής:

6ος πυλώνας: Αποδοτικότητα της αγοράς προϊόντων 17%

Ανταγωνισμός..... 67%

1. Εγχώριος

6.01 Ένταση τοπικού ανταγωνισμού

6.02 Έκταση της δεσπόζουσας θέσης στην αγορά

6.03 Αποτελεσματικότητα της αντιμονοπωλιακής πολιτικής

6.04 Επίδραση της φορολογίας στα επενδυτικά κίνητρα

6.05 Συνολικός φορολογικός συντελεστής

6.06 Αριθμός διαδικασιών που απαιτούνται για την έναρξη μιας επιχείρησης

6.07 Χρόνος που απαιτείται για την έναρξη μιας επιχείρησης

6.08 Έξοδα γεωργικής πολιτικής

2.Αλλοδαπός ανταγωνισμός

6.09 Επικράτηση εμπορικών φραγμών

6.10 Εμπορικά τιμολόγια

6.11 Επικράτηση της αλλοδαπής ιδιοκτησίας

6.12 Επίδραση των κανόνων στις ΑΞΕ επί των επιχειρήσεων

6.13 Βάση τελωνειακών διαδικασιών

6.14 Εισαγωγές ως ποσοστό του ΑΕΠ

B. Ποιότητα των συνθηκών ζήτησης 33%

6.15 Βαθμός προσανατολισμού στον πελάτη

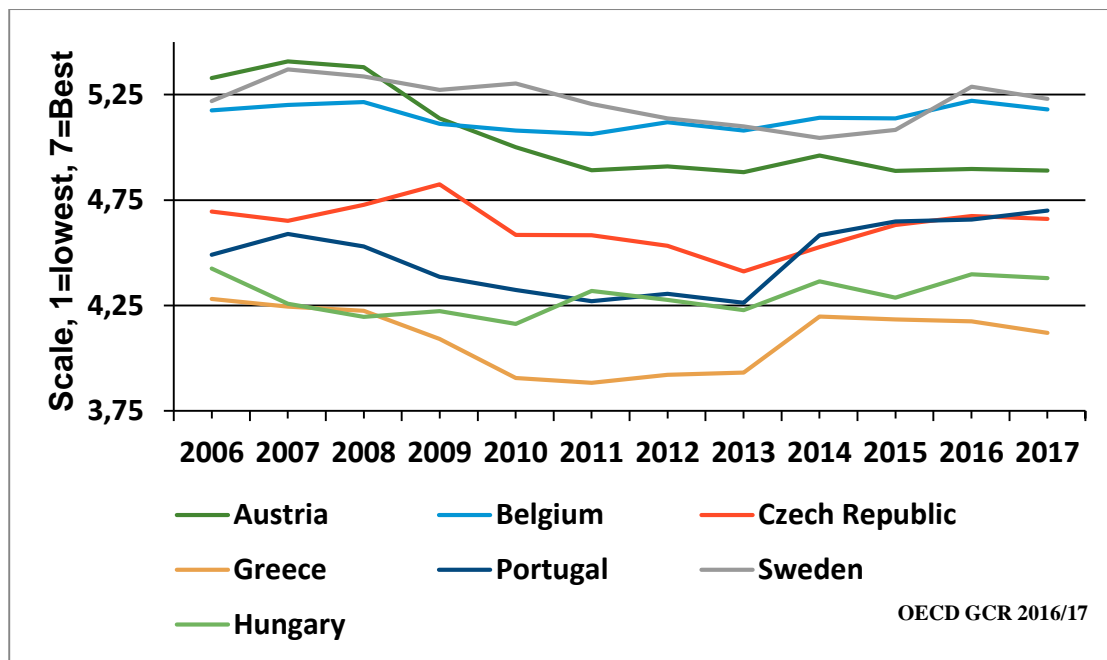
6.16 Εκλέπτυνση αγοραστών

Η κατάταξη σε σχέση με την απόδοση στον 6^ο πυλώνα είναι η εξής:

1. 11^η θέση: Σουηδία
2. 13^η θέση: Βέλγιο
3. 25^η θέση: Αυστρία
4. 36^η θέση: Τσεχία
5. 38^η θέση: Πορτογαλία
6. 59^η θέση: Ουγγαρία
7. 89^η θέση: Ελλάδα

Η Ελλάδα βρίσκεται τελευταία, σχεδόν στην ίδια θέση με την γενική κατάταξη της έκθεσης του ΟΟΣΑ. Την ξεπερνούν, με διαφορά, όλες οι χώρες της μελέτης, ακόμα και αυτές της ανατολικής Ευρώπης ενώ η σύγκριση με τις χώρες του βορρά είναι χαοτική.

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε τη βαθμολογία που συγκέντρωσαν οι χώρες σύγκρισης με στοιχεία από το 2006. Η χώρα μας είναι διαχρονικά τελευταία στην λίστα με μια τάση για σταθεροποίηση τα τελευταία 3 χρόνια.

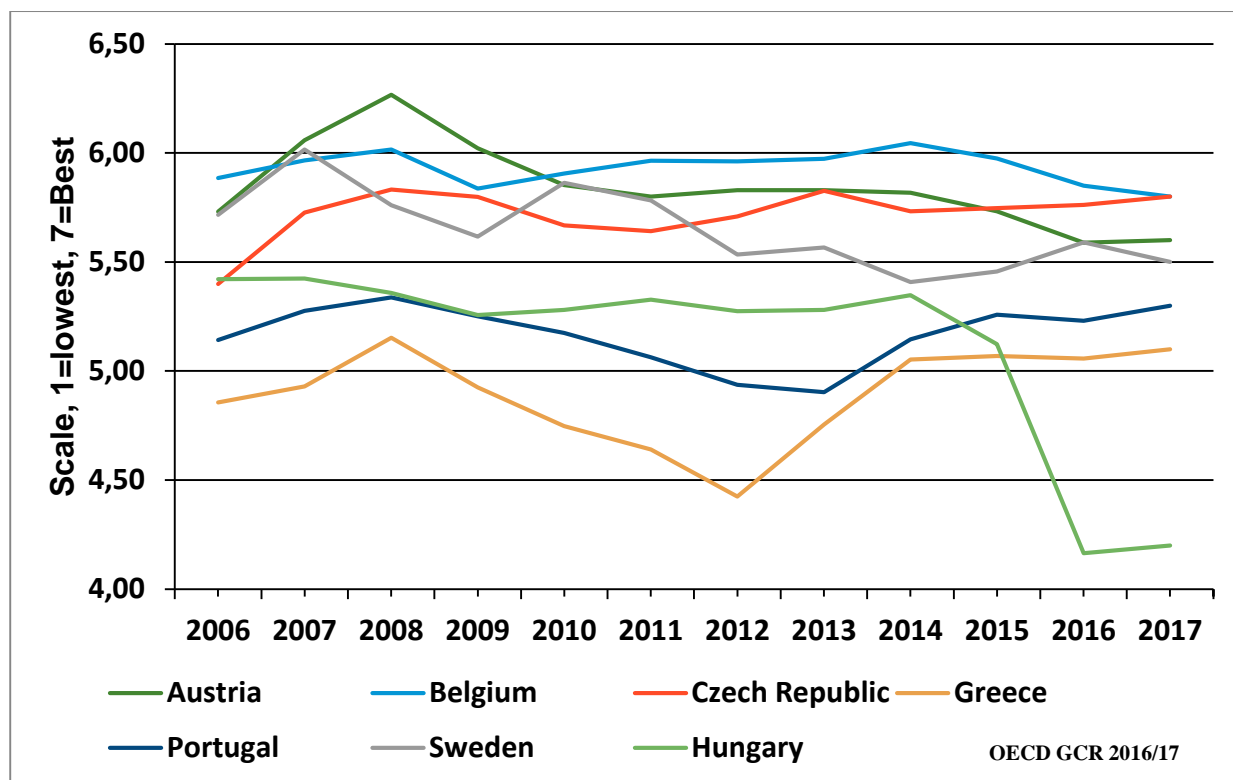
Η βαθμολογία της έντασης του τοπικού ανταγωνισμού

Η κατάταξη σε σχέση με την απόδοση σε αυτόν τον υποπυλώνα είναι:

1. 13^η θέση: Βέλγιο
2. 15^η θέση: Τσεχία
3. 22^η θέση: Σουηδία
4. 23^η θέση: Αυστρία
5. 56^η θέση: Πορτογαλία
6. 73^η θέση: Ελλάδα
7. 129^η θέση: Ουγγαρία

Η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση, λίγο πάνω από την γενική κατάταξη της έκθεσης του ΟΟΣΑ. Την ξεπερνούν, με διαφορά, όλες οι χώρες της μελέτης, με εξαίρεση την Ουγγαρία (η οποία είναι σχεδόν στον πάτο της κατάταξης και φαίνεται να μην λειτουργεί καθόλου στον συγκεκριμένο τομέα), ενώ η σύγκριση με τις χώρες του βορρά είναι χαοτική.

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε τη βαθμολογία που συγκέντρωσαν οι χώρες σύγκρισης με στοιχεία από το 2006. Η χώρα μας είναι προτελευταία στην λίστα με μια τάση για σταθεροποίηση τα τελευταία 3 χρόνια.

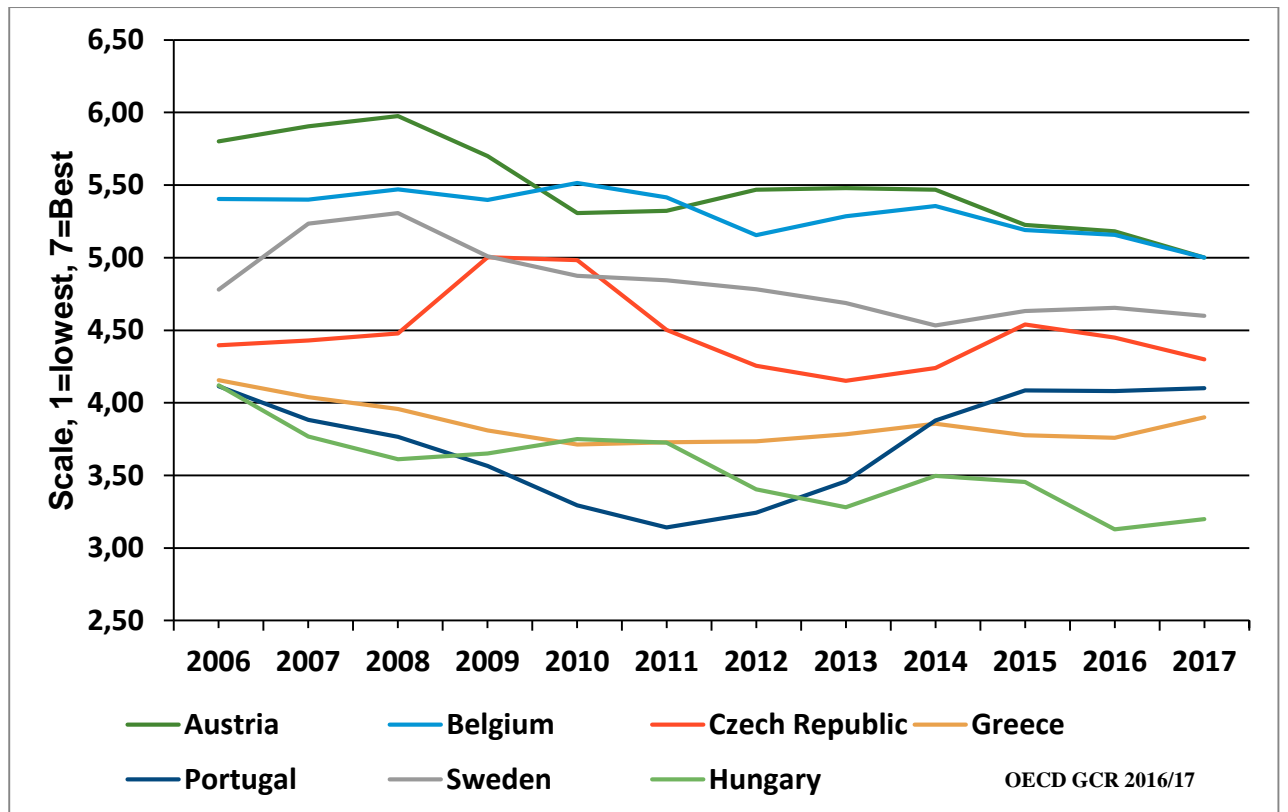

Η βαθμολογία στην έκταση της δεσπόζουσας θέσης στην αγορά

1. 7^η θέση: Αυστρία
2. 8^η θέση: Βέλγιο
3. 19^η θέση: Σουηδία
4. 22^η θέση: Τσεχία
5. 38^η θέση: Πορτογαλία
6. 61^η θέση: Ελλάδα
7. 113^η θέση: Ουγγαρία

Η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση, λίγο πάνω από την γενική κατάταξη της έκθεσης του ΟΟΣΑ. Την ξεπερνούν, με διαφορά, όλες οι χώρες της μελέτης, με εξαίρεση την Ουγγαρία (η οποία είναι σχεδόν στον πάτο της κατάταξης και φαίνεται να μην λειτουργεί καθόλου στον συγκεκριμένο τομέα), ενώ η σύγκριση με τις χώρες του βορρά είναι χαοτική.

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε τη βαθμολογία που συγκέντρωσαν οι χώρες σύγκρισης με στοιχεία από το 2006. Η χώρα μας είναι προτελευταία στην λίστα με μια τάση για σταθεροποίηση τα τελευταία 3 χρόνια.

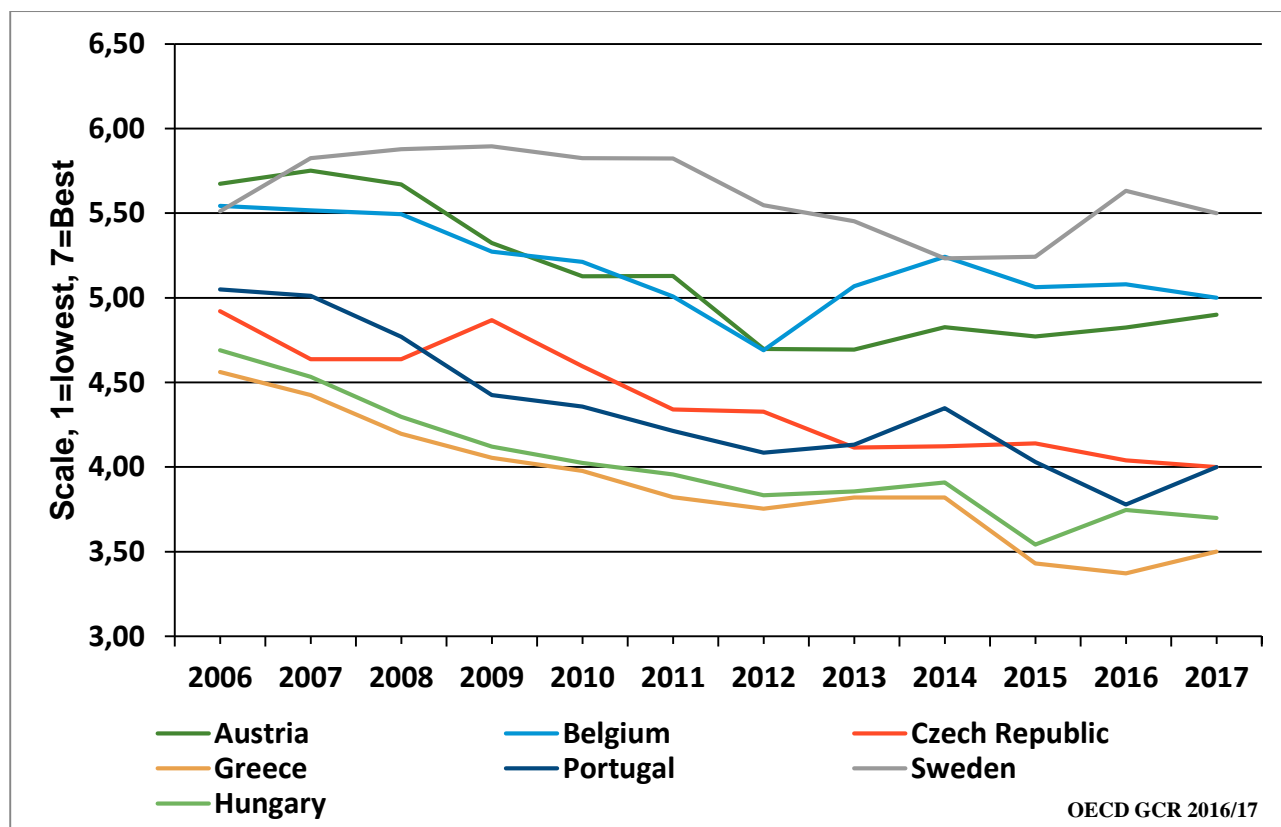

Η βαθμολογία στην αποτελεσματικότητα της αντιμονοπωλιακής πολιτικής

1. 1^η θέση: Σουηδία
2. 14^η θέση: Βέλγιο
3. 20^η θέση: Αυστρία
4. 42^η θέση: Τσεχία
5. 55^η θέση: Πορτογαλία
6. 59^η θέση: Ουγγαρία
7. 97^η θέση: Ελλάδα

Η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση, με πολύ χαμηλή βαθμολογία και κοντά στο τέλος της γενικής κατάταξης των χωρών. Την ξεπερνούν όλες οι χώρες της μελέτης, ενώ η σύγκριση με τις χώρες του βορρά είναι χαοτική, με τη Σουηδία να βρίσκεται στην πρώτη θέση.

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε τη βαθμολογία που συγκέντρωσαν οι χώρες σύγκρισης με στοιχεία από το 2006. Η χώρα μας είναι τελευταία στην λίστα με μια μικρή ανοδική τάση για τα τελευταία 3 χρόνια.

4.5 Συμπεράσματα συγκριτικής μελέτης

Η μελέτη των στοιχείων από την παγκόσμια έκθεση ανταγωνιστικότητας του ΟΑΣΑ είναι απογοητευτική για την Ελλάδα. Καταλαμβάνει την 89^η θέση στη γενική κατάταξη, σε ένα σύνολο 138 χωρών. Συγκεντρώνει βαθμολογία κατώτερη και από χώρες του αναπτυσσόμενου η ακόμα και του τρίτου κόσμου. Τα πράγματα δεν είναι καλύτερα όσον αφορά την κατάταξη της χώρας στον 6^ο πυλώνα καθώς συγκεντρώνει βαθμολογία περίξ της γενικής.

Σε σχέση με τις 6 χώρες σύγκρισης, η Ελλάδα καταλαμβάνει την τελευταία θέση. Αυτό θα μπορούσε να φαίνεται λογικό απέναντι στις χώρες του βορρά: Σουηδία, Βέλγιο και Αυστρία. Όμως η χώρα συγκεντρώνει πολύ χαμηλότερη βαθμολογία σε σχέση με την πολύ όμοια, σε οικονομικά μεγέθη, Πορτογαλία (38^η θέση έναντι 89^{ης} της Ελλάδας). Ακόμα χειρότερα η χώρα υπολείπεται και μάλιστα σημαντικά έναντι χωρών της ανατολικής Ευρώπης (Τσεχία και Ουγγαρία στην 36^η και 59^η θέση αντίστοιχα).

Στον 6^ο πυλώνα η σύγκριση με τις χώρες ενδιαφέροντος δεν βελτιώνει τα πράγματα. Μάλιστα στους υποπυλώνες ενδιαφέροντος οι επιδόσεις της χώρας είναι

απογοητευτικές. Στους υποπυλώνες της έντασης του εσωτερικού ανταγωνισμού και της έκτασης της δεσπόζουσας θέσης η Ελλάδα μετά βίας συγκεντρώνει βαθμολογία ανώτερη της γενικής κατάταξης (73 και 61^η θέση αντίστοιχα). Στον υποπυλώνα της αποτελεσματικότητας της αντιμονοπωλιακής πολιτικής τα αποτελέσματα είναι απογοητευτικά με τη χώρα να κατατάσσεται 97^η σε σύνολο 138 χωρών.

Τα συμπεράσματα της σύγκρισης είναι σαφή: Η Ελλάδα πάσχει από μεγάλη έλλειψη ανταγωνιστικότητας σε όλα τα επίπεδα. Το επίπεδο του ανταγωνισμού είναι ανάλογα χαμηλό και δεν παίζει τον κρίσιμο ρόλο του αυξητικού πολλαπλασιαστή που θα μπορούσε.

Θα μπορούσε να θεωρηθεί αισιόδοξο το γεγονός ότι σε ορισμένους δείκτες υπάρχει τάση αντιστροφής του κλίματος τα τελευταία 2 έτη. Ωστόσο άλλοι δείκτες ακολουθούν ακριβώς την αντίθετη πορεία κάτι που υποδεικνύει το πρόσκαιρο και ίσως τυχαίο αυτής της τάσης.

Συμπερασματικά ο ανταγωνισμός ως πολλαπλασιαστής της ανταγωνιστικότητας δεν δίνει αισιόδοξα μηνύματα. Η σύγκριση με τις χώρες επιλογής (ανεξαρτήτου προέλευσης) δεν είναι ενθαρρυντική για την Ελλάδα και η αντιστροφή του κλίματος στο τόσο κρίσιμο στάδιο που βρίσκεται η χώρα μετά από δέτη επίσημης κρίσης δεν δείχνει εφικτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 Γενικά Συμπεράσματα

Η προάσπιση του ανταγωνισμού και η επιβολή της νομοθεσίας, είναι οι βασικές δραστηριότητες μιας αρχής ανταγωνισμού και διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην προώθηση ενός ανταγωνιστικού περιβάλλοντος προς όφελος των καταναλωτών και της οικονομίας συνολικά.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι επιτροπές ανταγωνισμού σε όλο τον κόσμο, όταν αντιμετωπίζουν δυσανάλογους ή περιττούς δημόσιους περιορισμούς, που ενδέχεται να υπονομεύουν τα οφέλη του ανταγωνισμού, παρέχουν συμβουλές στην κυβέρνηση και τους νομοθέτες, σχετικά με προτεινόμενες ή ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις. Σε πολλές περιπτώσεις, η προάσπιση του ανταγωνισμού φαίνεται να είναι ο μόνος τρόπος να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις του αρνητικού οικονομικού τους κλίματος και να προωθηθεί η ανάπτυξη.

Τα τελευταία χρόνια, μπροστά στην επίμονα χαμηλή ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας, ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων που επιδιώκουν να κερδίσουν πελάτες, έχει αναγνωριστεί ευρύτερα ως κινητήρια δύναμη για τις επιδόσεις και την καινοτομία σε μια εθνική οικονομία και κατά συνέπεια στην οικονομική ανάπτυξη και ευημερία των καταναλωτών.

Αυτή η αναγνώριση έχει κερδίσει ιδιαίτερα έδαφος σε πολλές αναπτυσσόμενες οικονομίες, όπου το αναπτυξιακό περιβάλλον προωθεί την πρόοδο και την κοινή ευημερία. Σε αυτό το περιβάλλον, οι εσωτερικοί παράγοντες ανάπτυξης όπως ο εγχώριος ανταγωνισμός έχει λάβει συνεπώς προσοχή υψηλού επιπέδου.

Η πολιτική ανταγωνισμού είναι ένα σύνολο πολιτικών και νόμων που διασφαλίζουν ότι ο ανταγωνισμός στην αγορά δεν περιορίζεται κατά τέτοιο τρόπο που να μειώνει την οικονομική ευημερία και επομένως να προωθεί την οικονομική ανάπτυξη και την κοινή ευημερία με δύο τρόπους:

Πρώτον, ο ανταγωνισμός στην αγορά έχει σημασία για την οικονομική Ανάπτυξη δεδομένου ότι ευνοεί τις πιο παραγωγικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες, επιτρέποντας στις εγχώριες επιχειρήσεις να γίνουν πιο ανταγωνιστικές στο εξωτερικό κάτι που οδηγεί σε υψηλότερα επίπεδα εξαγωγών.

Δεύτερον, η πολιτική ανταγωνισμού διασφαλίζει ότι τα οφέλη της ζωντανής οικονομικής δραστηριότητας συσσωρεύονται και στους καταναλωτές στο χαμηλότερο άκρο της κλίμακας εισοδήματος, δηλαδή το φτωχότερο 40% της κάθε χώρας

Η αποτελεσματική πολιτική ανταγωνισμού στοχεύει, όχι μόνο, στην ισχυρή επιβολή των νόμων περί ανταγωνισμού, αλλά και τον ορθό σχεδιασμό και υλοποίηση της κυβερνητικής παρέμβασης στις αγορές. Αυτές οι παρεμβάσεις είναι πιο αποτελεσματικές όταν επιτρέπουν παρά περιορίζουν τον ανταγωνισμό. Οι αρχές ανταγωνισμού διαδραματίζουν ενεργό ρόλο προωθώντας και υποστηρίζοντας μια τομεακή ρύθμιση που είναι ευνοϊκή στον ανταγωνισμό, ευρύτερες δημόσιες πολιτικές που ενσωματώνουν τον ανταγωνισμό, κανόνες για τις κρατικές επιχειρήσεις που τους εγγυώνται την ανταγωνιστικότητα και τους μηχανισμούς που εξασφαλίζουν ότι η κρατική ενίσχυση δεν προκαλεί στρέβλωση των ισότιμων όρων ανταγωνισμού

Επομένως, η προάσπιση του ανταγωνισμού είναι η βασική λειτουργία των αρχών ανταγωνισμού και συμπληρωματική αυτή της επιβολής του νόμου περί ανταγωνισμού. Μαζί, η προάσπιση του ανταγωνισμού και η επιβολή μπορεί να διασφαλίσει ότι οι πολίτες επωφελούνται από ζωντανές και εγχώριες αγορές.

Οι πρωτοβουλίες για την προώθηση του ανταγωνισμού έχουν τουλάχιστον έναν από τους ακόλουθους στόχους:

1. Υποστήριξη σε μια αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο οι κυβερνήσεις παρεμβαίνουν στις αγορές, πράγμα που μπορεί να συνεπάγεται:

α) Τροποποίηση ενός (προτεινόμενου ή υφιστάμενου) κανονισμού ή οικονομικής πολιτικής που :

(i) ενισχύει τη δεσπόζουσα θέση ή περιορίζει την είσοδο,

(ii) συμβάλλει σε συμπαιγνιακά αποτελέσματα ή αυξάνει το κόστος ανταγωνισμού στην αγορά και

(iii) εισάγει διακρίσεις που προστατεύουν κερτημένα συμφέροντα

β) Ελαχιστοποίηση των στρεβλώσεων που προκαλούνται από τις επιλεκτικές βιομηχανικές πολιτικές, επενδυτικά κίνητρα και δημόσιες ενισχύσεις

(γ) Υποστήριξη των αποφάσεων σχετικά με το πότε χρειάζονται ρύθμιση/ απορύθμιση οι συνθήκες ανταγωνισμού.

(δ) Παροχή μηχανισμών για τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ ανταγωνιστικών ιδιωτικών και κρατικών επιχειρήσεων.

(ε) Εξασφάλιση των όρων ανταγωνισμού για τους πλειστηριασμούς και τις ιδιωτικοποιήσεις.

(στ) Διευκρίνιση και οριοθέτηση της εμβέλειας των αντίστοιχων νομικών εντολών των αρχών ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών αρχών του τομέα καθώς και άλλων οργανισμών σχετικά με την προώθηση των αρχών ανταγωνισμού και τη συνεργασία μεταξύ.

(ζ) Ενσωμάτωση των αρχών του ανταγωνισμού σε ευρύτερες οικονομικές πολιτικές (εμπόριο, επιχειρηματικό περιβάλλον και κανονιστικές ρυθμίσεις μεταρρυθμίσεις, τομεακές πολιτικές, κίνητρα και επενδυτική πολιτική).

2. Διεξαγωγή δραστηριοτήτων που αυξάνουν τη γνώση των βασικών ενδιαφερόμενων για τα οφέλη της πολιτικής ανταγωνισμού οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν:

(α) Αύξηση της συνειδητοποίησης των τρόπων ενσωμάτωσης των αρχών ανταγωνισμού σε ρυθμιστικές και ευρύτερες οικονομικές πολιτικές

(β) Παροχή τεχνικής εμπειρογνομosύνης σε συγκεκριμένους κλάδους ή αγορές σε άλλους φορείς χάραξης πολιτικής

γ) Αύξηση της συνειδητοποίησης των επιπτώσεων της επιβολής του ανταγωνισμού για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

3. Υποστήριξη της αλλαγής στη συμπεριφορά των ιδιωτικών εταιρειών και τη συμμόρφωση τους, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν:

α) Διευκρίνιση της δυνατότητας εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού για τη διεξαγωγή ή αυτορρύθμιση στο πλαίσιο των εμπορικών και επιχειρηματικών ενώσεων ·

β) Προώθηση της τήρησης του νόμου ή / και εθελούσια παύση των αντιανταγωνιστικών πρακτικών μέσω ειδικών προγραμμάτων με περίοδο χάριτος

γ) Προώθηση της συμμόρφωσης στις δημόσιες συμβάσεις μέσω του Πιστοποιημένου Ανεξάρτητου Προσδιορισμού Προσφορών.

Οι αρχές ανταγωνισμού έχουν αναπτύξει μια ποικιλία εργαλείων για την εφαρμογή της υπεράσπισης και την αντιμετώπιση δυνητικών ή υφιστάμενων εμποδίων για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην αγορά. Όχι μόνο τα διάφορα εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ταυτόχρονα και με συμπληρωματικό τρόπο, μπορούν να αντιμετωπίσουν διάφορα θέματα στην αγορά και εκ των υστέρων (σε σχέση με το

υφιστάμενο πλαίσιο) και εκ των προτέρων (του προτεινόμενου νέου πλαισίου) ταυτόχρονα .

Για παράδειγμα, πολλές αρχές ανταγωνισμού αξιολογούν τακτικά τις πιθανές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό που μπορεί να έχει ένας συγκεκριμένος κανονισμός ή πολιτική σε μια συγκεκριμένη αγορά.

Σε πολλές περιπτώσεις, δεν ζητείται ρητά από μια αρχή ανταγωνισμού να επανεξετάσει τον αντίκτυπο στον ανταγωνισμό, αλλά αποφασίζει αποφασιστικά να προβεί σε αυτήν την αξιολόγηση και να προτείνει συστάσεις.

Πολλές αρχές ανταγωνισμού επανεξετάζουν επίσης τους υφιστάμενους ειδικούς κανονισμούς για ενδεχόμενους φραγμούς στον ανταγωνισμό και εκδίδουν εκ των υστέρων γνωμοδοτήσεις σχετικά με τις συνέπειες των κανονισμών που έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ.

Όπως περιγράφηκε παραπάνω, οι στόχοι της προάσπισης περιλαμβάνουν όχι μόνο τροποποιήσεις κανονισμών που ενδέχεται να εμποδίσουν τον ανταγωνισμό, αλλά και ευρύτερα κάθε αιτία έλλειψης ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών της αγοράς, της κυβερνητικής παρέμβασης ή της συμπεριφοράς των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Υπό την έννοια αυτή, οι αρχές ανταγωνισμού έχουν αναπτύξει διάφορους τρόπους με τους οποίους αλληλεπιδρούν με δημόσιες αρχές που εισάγουν ελέγχους τιμών, καθεστώτα δημόσιων ενισχύσεων και επενδυτικά κίνητρα για την προώθηση της τήρησης των αρχών του ανταγωνισμού. Οι αρχές ανταγωνισμού συνέβαλαν στη διαμόρφωση των διαδικασιών ιδιωτικοποίησης, προκειμένου να αποφευχθεί η αδικαιολόγητη ενίσχυση δεσποζουσών θέσεων, η διευκόλυνση της συμπαιγνίας ή ο αποκλεισμός της αγοράς, και προσπάθησαν να διασφαλίσουν ότι η κυβερνητική συμμετοχή στην αγορά πληροί τα κριτήρια ανταγωνιστικότητας ουδετερότητας. Οι αρχές ανταγωνισμού έχουν επίσης κληθεί να αξιολογήσουν τους όρους ανταγωνισμού πριν από τη λήψη απόφασης για τη ρύθμιση της αγοράς. Τέλος, τα εργαλεία μπορούν να συνίστανται σε γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τον προσανατολισμό των δημόσιων υπαλλήλων ή των ιδιωτικών φορέων σχετικά με τον τρόπο συμμόρφωσης με τον νόμο και την αδικαιολόγητη μείωση του ανταγωνισμού.

Τις περισσότερες φορές, αυτά τα εργαλεία υπεράσπισης έχουν ως αποτέλεσμα συγκεκριμένες απόψεις ή συστάσεις. Μεταδίδονται με επίσημο τρόπο μέσω επίσημων δημοσιεύσεων ή με ανεπίσημους τρόπους μέσω διμερών συνομιλιών και ανταλλαγής γνώσεων. Οι συστάσεις και οι απόψεις μπορούν να είναι δεσμευτικές ή μη

δεσμευτικές, αν και σε γενικές γραμμές, όταν χρησιμοποιείται ένα εργαλείο υπεράσπισης κατόπιν αιτήματος άλλης αρχής, οι απόψεις είναι πιο δεσμευτικές.

5.2 Συμπεράσματα για την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού

Οι προσπάθειες της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού σε απάντηση της οικονομικής κρίσης οδήγησαν σε αναθεωρήσεις της νομοθεσίας και στην κατάργηση διατάξεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό.

Οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν εδώ και καιρό μια μυριάδα κανονισμών σε σημαντικές αγορές που τους εμπόδισαν να ανταγωνίζονται ελεύθερα ο ένας στον άλλο. Σε μια προσπάθεια να περιορίσει τις αντιανταγωνιστικές διατάξεις σε αυτούς τους κανονισμούς, η ΗCC ξεκίνησε μια δέσμη στοχοθετημένων πρωτοβουλιών υποστήριξης που απευθύνονται σε κυβερνητικές υπηρεσίες. Είχε διαπιστώσει την ανάγκη για αυτές τις πρωτοβουλίες και γενικά για ένα πιο εκτεταμένο πρόγραμμα ως αποτέλεσμα της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης που είχε εκθέσει τις διαρθρωτικές δυσκαμψίες και τις ανεπάρκειες που παρεμπόδισαν την οικονομική ανάκαμψη της χώρας.

Στο πλαίσιο της εκστρατείας υποστήριξης για τον περιορισμό των κανονιστικών φραγμών στον ανταγωνισμό, η ΕΑΑ συνεργάστηκε με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) χρησιμοποιώντας τη δέσμη εργαλείων αξιολόγησης ανταγωνισμού του ΟΟΣΑ, η οποία παρέχει μια μέθοδο εντοπισμού των περιττών περιορισμών στις δραστηριότητες της αγοράς και αναπτύσσει εναλλακτικά μέτρα να επιτύχουν τους ίδιους στόχους της κυβερνητικής πολιτικής στους οποίους βασίζονται οι περιορισμοί.

Η πρώτη κοινή αξιολόγηση το 2013 επικεντρώθηκε σε τέσσερις βασικούς τομείς (λιανική, μεταποίηση τροφίμων, δομικά υλικά και τουρισμός) που αντιπροσωπεύουν το 21% του ΑΕΠ και το 25% της συνολικής απασχόλησης. Χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία Toolkit, η ομάδα εξέτασε περισσότερα από 1.000 νομοθετικά κείμενα, τα οποία περιέγραφαν 555 προβληματικούς κανονισμούς και έκανε περισσότερες από 320 συστάσεις σχετικά με νομικές διατάξεις που πρέπει να τροποποιηθούν ή να καταργηθούν. Ορισμένες από τις βασικές συστάσεις περιελάμβαναν:

- Κατάργηση της απαίτησης να ζητείται έγκριση τιμής ή τιμή Γνωστοποίησης.
- Πλήρης ελευθέρωση των ωρών λειτουργίας του εργαστηρίου της Κυριακής.
- Αύξηση του περιορισμού των πέντε ημερών στη διάρκεια ζωής του γάλακτος.

- Απελευθέρωση των τιμών των φαρμάκων χωρίς ιατρική συνταγή.
- Χαλαρωτικούς κανονισμούς για τις προωθήσεις των καταστημάτων και τις εκπτώσεις.

Μετά τη δημοσίευση της έκθεσης, η ελληνική κυβέρνηση ανακοίνωσε την πρόθεσή της να υιοθετήσει το 80% των συστάσεων. Μια αρχική εκτίμηση με βάση τη μερική εφαρμογή των συστάσεων (66 από τα 329) υπολόγισε καθαρά κέρδη για την οικονομία της περίπου 5,2 δισ. ευρώ. Μέχρι τα μέσα του 2014, 237 από τις 320 συστάσεις έχουν εφαρμοστεί πλήρως και έχουν τεθεί σε ισχύ από το κοινοβούλιο σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΔΝΤ.

Μια δεύτερη αξιολόγηση, η οποία διεξήχθη μόνο από την HCC, αναθεώρησε τους υφιστάμενους νόμους και κανονισμούς στις επαγγελματικές υπηρεσίες κατά την περίοδο 2011-2013 και οδήγησε στην έκδοση περισσότερων από 20 επίσημων γνωμοδοτήσεων που εντοπίζουν διάφορα ρυθμιστικά εμπόδια. Το έργο της HCC σε αυτόν τον τομέα προκλήθηκε από τη θέσπιση νόμου περί επαγγελματικών υπηρεσιών (νόμος 3919/2011), ο οποίος αφενός απαιτούσε την κατάργηση των περιορισμών στα καθορισμένα ελάχιστα τέλη και την αντικατάσταση των συστημάτων αδειοδότησης με νέα απλά μέτρα κοινοποίησης και αφετέρου, ανέθεσε στην HCC να αξιολογήσει πότε θα διατηρήσει ή θα επαναφέρει τους περιορισμούς βάσει επιτακτικών στόχων δημόσιας πολιτικής.

Σε μια ειδική πρωτοβουλία, η Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ελλάδας πραγματοποίησε μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση ανταγωνισμού σε πολλούς τομείς ταυτόχρονα, προκειμένου να παράσχει στην κυβέρνηση μια ουσιαστική μεταρρυθμιστική ατζέντα και να ενεργοποιήσει εκ νέου τον ανταγωνισμό και την οικονομική δραστηριότητα σε βασικές αγορές.

Η HCC αξιολόγησε προσεκτικά τους περιορισμούς που θα ήταν ανάλογοι με την επίτευξη των επιθυμητών προτύπων επαγγελματικών υπηρεσιών. Μετά την έγκριση των ισορροπημένων συστάσεων της HCC, τα τρία τέταρτα περίπου 350 νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων είχαν ανοίξει στον ανταγωνισμό μέχρι το 2013.

Ο σημαντικότερος παράγοντας για την πραγματοποίηση εκτιμήσεων αντίκτυπου στον ανταγωνισμό είναι η συλλογή έγκαιρων στοιχείων του οικονομικού τομέα, προκειμένου να διεξαχθούν αυστηρές οικονομικές αναλύσεις και να αποδειχθεί στις επιχειρήσεις ότι τα κέρδη από την άρση των περιορισμών είναι αρκετά μεγάλα. Μια καλά δομημένη επικοινωνία στρατηγική είναι επίσης απαραίτητη για την προώθηση

αυτών των ευρημάτων και τη διαχείριση των αντικρουόμενων προσδοκιών των ενδιαφερομένων.

Βιβλιογραφία

- **Frischer Fr.** «Economic Analysis and Antitrust Damages», 29 W.Comp. (2006)
- **Havu K.** «Private Enforcement of EU (Competition) Law – Remarks and Outlooks Regarding the Intertwinement of EU and National Law»
- **Holmes M. / Davey L.** «Competition Enforcement in the European Union: A three-way Partnership» (2005)
- **Round D.** «Consumer Protection: At the Mercy of the Market for Damages», (2003)
- **Sweeney R.** «The Role of Damages in Regulating Horizontal Price-Fixing: Comparing the Situation in the United States, Europe and Australia» (2006)

Διαδικτυακοί Τόποι

<http://ec.europa.eu/>

<http://www.imf.org>

<http://data.worldbank.org>

<http://www.oecd.org>

<http://knoema.com>

<http://globalcompetitionreview.com/>